

EGY AZ ISTEN

Unitárius Közlöny

KOLOZSVÁR, 1888–1948/1990. • 24. (84.) ÉVF. • 7. SZÁM • 2014. JÚLIUS • ÁRA: 2,50 LEJ

Fotó: Czire Alpár

Itt és most

• A ma emberének jellemzője, hogy boldogsága forrását önmagán kívül keresi. Meggyőzzük magunkat arról, hogy birtoklási igényünk kielégítésével eljön a megnyugvás pillanata. Elhisszük, hogy egy újabb élmény átélése többé tesz. Vajon nem járunk-e úgy, mint az egyszerű szerzetesek, akik elindultak kolostorukból, hogy megtalálják azt a helyet, ahol az ég és a föld találkozik, s amikor hosszú, fáradalmas vándorlásuk után végre rátaláltak a menny kapujára, kiderült,

hogy a Földet körbe járva saját kolostorukhoz érkeztek vissza?

Isten országa ti bennetek van – tanít Jézus. Boldogságunkat nem önmagunktól elidegenedve kell keresnünk, hanem az Isten-adta élet lehetőségeinek meglátásában: itt és most. Ehhez szolgájanak biztatásként Szabédi László sorai: „Miért búslakodnám? Annak örülök, / amit az Isten lenni adott. // Hogy széles mezőkön száz sugár sűrög, / s én látom a színt, a fényt, a napot.”

BÁLINT RÓBERT ZOLTÁN

A tartalomból:

Isten ajándéka

3

Az első világháború egyház általi „fogadtatása”

4

Perczelné Kozma Flóra: az unitarizmus női apostola

14

Én + Ti

15

Hét év önkéntesség

17

IFI-hírek

22

„Úgy van az Isten országa, mint amikor az ember magot vet a földbe” (Mk 4,26)

• Harmadik alkalommal szervezték meg idén pünkösd első napján **Datkon a „pünkösd királyné-zást”** az ünnepre való figyelem felhívása, a magyar kultúra éltetése céljából. Előző két évben ünnep szombatján, félnapos közösségi délután keretében „királynéztak”, az idén ünnep első napja délutánján. A gyerekek népviseletbe öltözve királyt, királynét, királylányt, koszorúslányt és vőfélyt választottak, zeneszórá körbejárták a falut, pünkösd énekekkel adva hírül, hogy elérkezett az ünnep. Az öszszegyűlt összeget a nyári gyerektábor szervezésére fordítják.

• **Június 7-én beiktatták** az Árkosi Unitárius Egyházközség lelkészi állásába Bíró Attila lelkészt. Az ünnepségen jelen volt Nt. Nagy László főjegyző.

• **Június 13–15. között zenés istentiszteleten mutatták be a Daltutajok** című hangplemet és kottakönyvet Székelykeresztúron, Marosvásárhelyen és Kolozsváron.

• A **székelykeresztúri** Berde Mózes Unitárius Gimnáziumban május 29-én, csütörtökön szervezték a ballagási ünnepséget, amely a helybeli unitárius templomban kezdődött, majd az iskola központi parkjában ért véget. A **kolozsvári** János Zsigmond Unitárius Kollégium végzős diákjai május 31-én, szombaton ballagtak a kolozsvári belvárosi unitárius templomban.

• **Június 21-én került** sor Andorkó Attila lelkész beiktató ünnepségére a Kénosi Unitárius Egyházközség lelkészi állásába. Az egyetemes egyházat Nt. Nagy László főjegyző képviselte.

• **Június 29-én a Marosvásárhelyi Kövesdombi Egyházközség hívei látogatást tettek Verespatakon.** Vasárnap délelőtt 11 órától istentiszteletre került sor a verespataki unitárius templomban. Istentisz-

telet után meglátogatták a települést, a régi aranybányát, majd hazafele meglátogatták a mészkői unitárius egyházközséget és annak templomát.

• A Magyar Unitárius Egyház legfőbb döntéshozó és felügyelő hatósága, a **Főtanács 2014. június 27–28-án Kolozsváron ülésezett.**

A megjelent főtanácsi tagok megemlékeztek a közelmúltban elhunytakról, tiszteletbeli cím odaítéléséről döntöttek, majd köszöntötték a nemrégiben nyugdíjba vonult egyházi alkalmazottakat és a kerek évfordulót ünneplő egyházi személyeket. Újdonságnak számít, hogy a Főhatósági Hivatal elismerő oklevéllel méltatta azokat az egyházközségeket, amelyek a tavaly bizonyos szakterületen kiemelkedően teljesítettek: a hitélet és misszió területén kifejtett tevékenységeiért a Kolozsvár–Belvárosi Unitárius Egyházközséget, a vállalkozási nevelés területén történt megvalósításokért a Bencédi Unitárius Egyházközséget, a szociális szolgálat és intézményfejlesztés területén elért eredményekért a Székelykeresztúri Unitárius Egyházközséget, az egyházi gazdálkodás és pénzügyvitel területén való példaadó működéséért a Csehétfalvi Unitárius Egyházközséget. A Főtanács ülése a főtitárságviselők jelentésének számbavételével folytatódott. A második ülésnap tárgyát egyházi jogszabályalkotás képezte. A Főtanács elfogadott négy jogszabálytervezetet, ugyanakkor módosította a 2012 óta hatályos Szervezeti és Működési Szabályzatot, valamint a választási szabályzatot. Ebédszünet után a jelenlevő főtanácsi képviselők létszáma a határozatképesség küszöbe alá süllyedt, így az elmúlt év egyházi munkáját összegző jelentések többségének értékelése elmaradt.

A főtanácsi ülés keretében Makkai-Ilkei Ildikó bencédi lelkész alkalmi istentiszteletet tartott. A Berde-serleggel tartott hagyomá-

nyos pohárköszöntőt ez alkalommal Vajda Gyula főtanácsi képviselő, a bukaresti gyülekezet korábbi gondnoka mondta.

• **Június 29-én** a kolozsvári belvárosi unitárius templomban tartott ünnepi istentisztelet keretében **búcsúztak el** a kolozsvári Egyetemi Fokú Egységes Protestáns Teológiai Intézet **Unitárius Fakultásának végzős diákjai:** Bartha Alpár, Gyerő Attila, Tőkés-Bencze Zsuzsanna. Az istentiszteleten Koppándi Botond teológiai tanár prédikált, a végzősöket dr. Rezi Elek rektor köszöntötte.

Halottunk

Kiss Jenő ny. unitárius lelkész 2014. június 18-án, életének 90. évében visszaadta lelkét Teremtőjének.

1925. április 21-én született Kökössön. Elemi iskoláit Homoródkeményfalván végezte. A „Báró Orbán Balázs Unitárius Főgimnáziumban” érettségizett Székelykeresztúron. Teológiai tanulmányait az Unitárius Teológiai Akadémián kezdte 1946-ban. A lelkészi képesítés megszerzése után szolgálatát Désen és Besztercén kezdte, ahol rövid ideig szórványlelkészként tevékenykedett. 1950-ben kinevezést nyert a fogarasi egyházközség lelkészi állásába, ahol 42 éven keresztül, 1992. október 1-jén történt nyugdíjba vonulásáig szolgált. Nyugdíjazása után Nagyváradon élt, ahol beszolgáló lelkészként is tevékenykedett Boda József nyugdíjba vonulása után (1998) a lelkészi állás betöltéséig.

Temetésére a nagyváradai Rulikowski temetőben került sor 2014. június 21-én. A szertartást Farkas Dénes ny. lelkész-esperes végezte, a háromszék-felsőfehéri kör nevében Török István esperes, a Főhatóság és a kolozs-tordai kör képviselőjében Dimény József esperes, a nagyváradai gyülekezet részéről Molnár Imola gyakorló segédlelkész búcsúztatta.

Emléke legyen áldott!

A LÉLEK KENYERE

Isten ajándéka

MEZEI
CSABA

Csábító az élet értelmét abban látni, amire vágyunk és nem abban, ami adott. Ezt nevezzük: vágyálomnak. A vágyalom életünk megkeserítője lehet, mert minden keserűséget és csalódást okozó ellenségünk közül ez az, ami biztosan elárul bennünket. A beteljesedést örökre túlhelyezi az elérhetőség határán. Az ilyen beteljesülés örökké egy végtelen aranylépcső tetején áll.

A boldogság útja tele van meglepő útvesztőkkel. Ismeretlenek milliói arról álmodoznak, hogy híresek legyenek. Irigykedve nézik az ünnepektől csillagokat. Közösségi személyek siránkoznak a magánéletük elvesztése fölött. Családok irigylik az önálló szabadságát, önálló irigylik a család melegét. A háziasszony, aki összeomlásig dolgozik gyerekeiért, családjáért, irigykedve nézi a szemben lakó sikeres üzletasszonyt és karrieréről álmodik. Az üzletasszony valósággal sóvárog a szabadidőért, mert hiányzik a család melege, a gyerekek kedvessége, amit éppen a karrierért adott fel.

Ha odafigyelünk, arra a következtetésre jutunk, hogy szemünkben a másik mindig jobb, szebb, mint mi vagyunk, bármije van, értékesebb, mint amivel mi rendelkezünk.

Akkor értékeljük igazán azt, akik vagyunk, vagy amivel rendelkezünk, amikor valamilyen változás folytán elveszítjük azt, amit magától értetődőnek tartottunk.

Egy szerencsejátékos nem tud leszokni szenvedélyéről. A csőd szélére kerül. Mindent nulláról kell újra kezdeni. Már hónapok óta nem játszik, mégis élete reménységgel teljes...

Egy nő munkanélkülivé vált. Először pánikba esik, aztán elgon-

dolkozik azon, hogy mi az ami igazán fontos számára. Megpróbálja kihasználni a kényszerszabadságát, felveszi a kapcsolatot elhanyagolt barátnőivel, szakmát cserél és ismét munka után néz. Újjászülött, mert uralkodni tudott a helyzetben.

A beteg elkezd értékelné elvesztett egészségét és haragszik, hogy nem vigyázott eléggé magára. Az-

„Ha pedig Isten valakinek gazdagságot és kincseket is adott, és megengedte neki, hogy azt élvezze, kivegye belőle a részét, és örüljön fáradozása eredményének: ez Isten ajándéka.” (Préd 5,17–18)

tán felveszi a kapcsolatot a sors-társakkal és egymást bátorítva a gyógyuláson fáradoznak, vagy felvilágosító munkát végeznek az egészségesek között, hogy azok lemondjanak egészségüket veszélyeztető életmódjukról.

Az ilyen emberek életüknek értelmet találnak minden élethelyzetben.

A kihívások, a megpróbáltatások nem mindig hozzák ki az emberből a legjobbat, de sok esetben ilyenkor ébred rá az ember, hogy milyen erős, mire képes. Ezek a „nemszeretem” események azért hozzák ki belőlünk a rejtett képességeket, mert vágyálmaink ilyenkor megszakadnak és a kevesebb is beérjük. Ilyenkor a megoldást mindig a kézenfekvő lehetőségekben keressük. Olyan célokat jelölünk ki magunknak, amelyeket el is érhetünk. Az apró lépések, az egyszerű cselekedetek ilyenkor sokkal fontosabbá válnak. Áldásnak tartjuk mindazt, amit talán nem régen magától érthetőnek vettünk, természetesnek, nekünk kijárónak tartottunk.

Közülünk senki sem kerülheti el a megpróbáltatásokat, a veszteségeket, de mi döntünk arról, hogy miként válaszolunk mindezekre. Siratjuk a megváltozhatatlant, vagy megtanuljuk értékelni azt, ami még megmaradt?

A mindenét elvesztő Jeremy Taylor, 18. századi angol teológus így vall: „Vámosok és végrehajtók kezébe estem, akik mindent elvettek

tőlem. Mi lesz most? Hadd nézzek magam körül. Meghagyták a napot és a holdat, a tüzet és vizet, egy szerető feleséget és megannyi barátot, aki szánjon és bánatom csillapítsa.”

Összeroppanthat a bánat. A szenvedés inkább elszigetel, mintsem összeköt bennünket. Azt tanácsolom, hogy ürítsük ki magunkat, hogy ismét feltölthetessünk, veszítsük el önmagunkat, hogy újra magunkra találjunk. És bár mindez fájdalmas lehet, ne feledjük, hogy ez már a gyógyulás jele.

Életünk értelme nem az, amit már elvesztettünk, vagy amire vágyunk, de valószínű soha el nem érjük. A múltnak vége. Az emlékekben ott él tovább a fájdalom, de a gyógyulás is. Egy idő után a fájdalom emléke nem lesz olyan erőteljes, mint a valóságban volt. Vágyakozni valamire a meghatározatlan jövőben elvon bennünket a jelen apró, de valós örömeitől. Vágyálmainkat helyettesítsük az elérhető megfontolt vágyakkal. Jussunk el ahhoz a bölcsességhez, amikor annak tudunk örülni, amit az Isten adott.

Az első világháború egyház általi „fogadtatása”

PÁL JÁNOS

Július 28-án lesz száz éve annak, hogy az Osztrák–Magyar Monarchia Szerbia ellen küldött hadüzenetével kitört az első világháború. Írásunkban egy-két gondolat erejéig arra szeretnénk rávilágítani, hogy miként viszonyult az Unitárius Egyház az első világháborúhoz, hogyan értelmezte annak eseményeit a harcok kirobbanásának közvetlen közelében.

Nagyhatalmi érdekek kereszteződésében

A hadüzenet hátterében a Ferenc Ferdinánd trónörökös ellen június 28-án elkövetett sarajevói merénylet állt, és kiváló ürügyet szolgáltatott ahhoz, hogy az évtizedek óta egymásnak feszülő két nagy politikai-katonai tömb (*Központi Hatalmak*: Németország, Osztrák–Magyar Monarchia, Olaszország – *Antant*: Franciaország, Nagy-Britannia, Oroszország) egy gyors lefolyásúnak hitt háború során érvényesíteni tudja saját geopolitikai és gazdasági érdekeit az ellenséges táborral szemben. Az első világháború kitörését tehát nem a trónörökös meggyilkolása, hanem azok a nagyhatalmi érdekek robbantották ki, amelyek a világ újrafelosztását tűzték ki maguk elé a 20. század elejére kialakult új erőviszonyok függvényében. Az európai nagyhatalmakat az ázsiai, afrikai területek mellett a török uralom alól felszabadult Balkán újrafelosztása is szembeállította. A Török Birodalom meggyengülését és folyamatos visszaszorulását a balkáni térségből nemcsak az annak romjain létrejövő kis nemzetállamok (Bulgária, Görögország, Montenegró, Románia, Szerbia), hanem a nagyhatalmak is igyekeztek a saját politikai, katonai érdekeik szerint kihasználni.

1908-ban például a Monarchia annektálta Bosznia-Hercegovinát, ez azonban a nagy-szerbiai álmodat dédelgető szerbek számára elfogadhatatlan volt. Számos titkos szerb társaság alakult a szerb kor-

mány támogatásával annak érdekében, hogy merénylettekkel destabilizálják a vitatott területeket, és meggyengítsék a Monarchia jelenlétét. Szerbia területi törekvéseit Oroszország támogatta, amely a

„Mindent meggondoltam, mindent megfontoltam.” 1914-es háborús propaganda-film plakátja az imádkozó Ferenc József császárral

maga során szintén meg szeretne volna erősíteni pozícióit a Balkánon: mivel a Fekete-tenger felől is ki akart jutni a Földközi-tengerrel csatlakozást biztosító Égei-tengerre, ezért Isztambult és a környező tengerszorosokat (Bosporusz és Dardanellák) akarta megkaparintani.

Oroszország és Szerbia érdekei homlokegyenest ütköztek tehát a Monarchia érdekeivel. Éppen ezért Ferenc József császár a trónörökös

meggyilkolása után – német sugallatra – belement egy Szerbia elleni háborúba azzal a céllal, hogy megelőző jelleggel visszaszorítsa annak hatalmi törekvéseit, valamint Oroszország balkáni befolyásának és jelenlétének megerősödését, illetve előretörését. Szükséges ugyanitt megemlítenünk, hogy Tisza István miniszterelnök ellenezte a Szerbia elleni háborút, előrelátta, hogy az komoly veszélyt jelent az ország területi épségére nézve. Álláspontjával Tisza azonban egyedül maradt, a császár és a birodalom többi meghatározó szereplője úgy látták, hogy a birodalom egységét veszélyeztető Szerbia megleckéztetése és a nagyhatalmi pozíció megerősítésének egyetlen eszköze csakis a háború lehet.

Kibontakozó háború

A Monarchia magtartásában és a hadüzenet elküldésében fontos szerepet játszott az a Németország, amelynek vezérkari főnöke Helmut von Moltke úgy vélte, most a legkedvezőbbek az erőviszonyok ahhoz, hogy katonailag lépjenek fel közös érdekeik megvédése és érvényesítése érdekében. A Moltke által kidolgozott haditerv az volt, hogy míg a német haderő néhány hét leforgása alatt lerohanja Franciaországot, addig a Monarchia csapatai feltartóztatják az orosz és a szerb erőket. Franciaország térdre kényszerítése után majd a német csapatok is Keletnek fordulnak, és együttes erővel gyűrik le a cári seregeket.

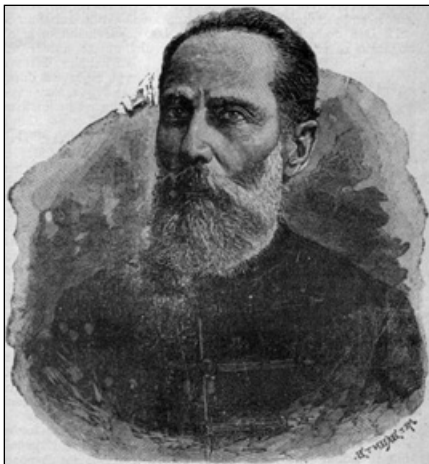
A haditervnek megfelelően – az osztrák–magyar hadüzenet után – Németország is belépett a háborúba, és hadat üzent legfőbb riválisaiknak: Oroszországnak (augusztus 1.) és Franciaországnak (augusztus 3.). Miután Németország lerohanta Belgiumot, hogy az országon átvonulva északról támadhassa meg Franciaországot, Nagy-Britannia is ürügyet talált ahhoz, hogy augusztus 4-én hadat üzenjen Németországnak. Augusztus 5-én a Monarchia üzent hadat Oroszországnak, 6-án pedig Szerbia Németországnak. Augusztus 12-én Franciaország és Nagy-Britannia küldte el hadüzenetét a Monarchiának, 23-án pedig belépett a háborúba Japán is az Antant oldalán. Törökország augusztus 3-án kötött szövetséget Németországgal, ténylegesen azonban csak október 29-én lépett be a háborúba.

A háború egyházi megítélése

A trónörökös halála és az azt követő események természetesen az egyházba is begyűrűztek. A kolozsvári egyházvezetés az ország közvéleményéhez hasonlóan több alkalommal is elítélte a merényletet, és az egyház is részt vett a Monarchia-szerte elrendelt gyászszertartásokban: a vallás- és közoktatásügyi minisztérium hivatalos távirati értesítése után Ferencz József püspök azonnal elrendelte a gyászlobogók kitűzését a templomokra és unitárius felekezeti iskolákra, a temetés napján pedig a gyászistentiszteletek tartására adott utasítást.

Információink szerint a háború kitörésének pillanatában az egyházvezetés is hitelt adott II. Vilmos császárral azon közismertté vált állításának, hogy: „Mire a falevelek lehullanak, katonáink visszatérnek.” Az 1914. október 25-ére kitűzött Főtanács időpontját például azért halasztották el november 29-ére,

mert úgy számoltak, hogy a Szerbia és a Monarchia között kitört katonai viszály addigra véget ér, és így nyugodtabb viszonyok között tudják majd megtartani annak ér-

Ferencz József unitárius püspök

tekezleteit. „Sajnos – mondta a püspök a főtanácsi gyűlésen – ebben a reményünkben megcsalódtunk, sőt azóta a háború olyan világháborúvá fejlődött, aminőt a világtörténelem nem tud felmutatni.”

A háború természetesen a jövő alakulásának a kérdését is felvetette. A „kötelező” derűlátás mellett arról is olvashatunk, hogy akadtak hangok, amelyek a Monarchia felbomlásának a lehetőségét is előrevetítették. Az Unitárius Közlöny 1914. évi novemberi száma a trónörökös halálával kapcsolatosan egyebek között a következőket írta. „Ma [...] két nagy kérdés foglalkoztatja az embereket. Egyik, hogy a közműveltség lesz-e valaha akkora, hogy legyőzze az ököl, az erőszak jogát. Másik, hogy ez a két állam [Ausztria, Magyarország] a sok idegen faj népeivel tud-e valaha békés haladást folytatni, vagy be kell következni a szétbomlásnak, hogy azután ne az országok, hanem a fajok álljanak szembe egymással s vívják tovább áldatlan tusájukat.”

A területi szétválás kérdése természetesen abban az időszakban még nagyon elméletinek hangzott. A háború kitörésének pillanatában az egyház – akárcsak az egész magyar közélet – minden erejével

és tekintélyével azon volt, hogy híveit felsorakoztathassa a háború ügye mellé.

Az erkölcsi értékrend és az európai kultúra védelmében

A mozgósítás egyik módszerül a hazafias érzület táplálását választotta az egyház. Retorikáját azzal az indokkal, hogy a fegyveres konfliktus nem más, mint a haza védelmében folyó nagy honvédő háború, az abban való részvétel éppen ezért minden magyar állampolgár számára erkölcsi kötelesség. Augusztus 14-én Pálffy Ferenc szabédi unitárius tábori lelkes a 103. népfőlkelő gyalogdandár fölesketési ünnepén mondott beszédében ezt az üzenetet a következőképpen juttatta kifejezésre a jelenlevők számára. „Ezért az édes magyar földért, ennek termő barázdáiért, a könnyekkel megszentelt hantokért, a szerető hitvesért, az édes gyermekért, saját magatokért és mindenért, ami szent előttetek: az ősi dicsőségért, a magyar nép hírnevéért és becsületéért és Szent István koronájának ragyogó fényéért harcolnotok kell nektek hőroszi erővel; mert a világ e rémítően nagy és pusztító háborújában a nagy népek és nemzetek veszíthetnek sokat területben, értékben és életben, de ha minket most legyőznek, úgy tudjátok meg, mi elveszíthetjük édes hazánkat, el mindenünket s eltörölte-tünk a föld színéről, el a szabad nemzetek sorából. [...] Éppen ezért az Isten lelkétől ihletten arra kérlek, hogy a magyar vitézség titáni hősiességével, a bámulatosan tökéletesített harci eszközökkel kezetekben, önfeláldozó bátorsággal küzdjete és harcoljatek.”

Az ösztönzés másik pillérét Kolozsvár retorikájában a Monarchia és szövetségesei által folytatott harc igazságosságának és erkölcsi felsőbbrendűségének a bizonyítása képezte. A Keresztény Magvető

szeptember–októberi számának egyik írása a háború okait és a hadban álló feleket mozgató célokat a következő indokokkal magyarázta: a nagyszerb eszméktől megittasult gonosztevőket a hosszú éveken keresztül türelmesen viselkedő Monarchia felelőssége akarta vonni. Szerbia azonban nem biztosította azokat a kívánságokat, amelyeket előbbi a békés és nyugalmas fejlődése érdekében felállított. Oroszország, a szlávság titkos felbujtója magáévá tette Szerbia ügyét. A két fél között támadt nézeteltérést nem sikerült lokalizálni, a titokban kötött szerződések sorozatosan vonták bele a különféle népeket és országokat a háborúba. Németország a szövetségi kötelezettség, valamint saját életének és kultúrájának a védelme miatt lépett be a háborúba. Ezzel szemben a „kancsukával kormányzó” Oroszország, a „forradalmi Franciaország és a „ravasz kalmár” Anglia védelmükbe vették a két ország örökösét elpusztító „gyáva orgyilkos bandát.” A valódi ok azonban a Németország elleni gyűlölet volt: Oroszország a német kultúra és a protestantizmus ellen indított harcot, Franciaországot a bosszú vezérelte, Angliát pedig a gazdasági és kulturális vetélytárs leküzdése. Ezzel szemben Németország és a Monarchia „nemzeti becsületükért és az európai kultúra védelmére fogtak fegyvert, mert még elgondolni is borzasztó volna, hogy a muszka szellem és kultúra tegye rá Európa szellemi arcára a maga bélyegét. Ha az oroszok győznének, az ázsiai szláv áradat menthetetlenül előntené egész Európát. Ezért minden józan gondolkodás előtt érthetetlen Franciaország és Angolország rövidlátó és ostoba politikája, s ezért van igaza a német birodalom kancellárjának [...], hogy Anglia, mikor Oroszországgal és Japánnal Németország ellen szövetséget kötött, a kultúra és civilizáció ügyét árulta el, s az európai népek és államok szabadságának a védelmét a német és osztrák–magyar kardok hivatásos kötelességévé tette.” A

Központi Hatalmak által folytatott harc tehát az egyház értelmezése szerint az erkölcsi értékrend és az európai kultúra védelmének az érdekében folyt – az igazság oldalán állnak, ezért mindenkinek a legnagyobb áldozatot kell meghoznia a győzelem érdekében.

Lelkigondozó egyház

A háborús mozgósítás mellett a kolozsvári egyházvezetés nem feledkezett meg az egyház erkölcsi intézmény voltáról, illetve feladatairól sem. Augusztus 17-én kibocsátott körlevelében a püspök arra kérte az espereseket, hogy az alárendeltségükbe tartozó lelkészeket utasítsák fokozott lelkipásztori munkára – vigasztalják és buzdítják azokat, akiknek családtagjaik a harcmezőkön küzdenek. *„Látogassák meg minél többször azokat a családokat, amelyek a hadba vonult családfejeket vagy a gyermekeiket sirtatják. Legyenek segítségükre mindenben nemcsak szóval, hanem amennyiben lehet és kell, cselekedetekkel is. Bízassák, bátorítsák őket, hogy ne veszítsék el Istenben való buzgalmukat. Hiszen a háborúban sem talál minden golyó, s ha Isten megsegíti, hogy szeretteik épen és egészségesen térnek vissza egy győzelmes háborúból, amit remélünk kell, mily édes lesz az ölekezés, ha sebet kapnak, a leggondosabb ápolásban részesülnek, s amitől Isten őrizze, ha mégis szeretteik egyike vagy másika a háborúnak áldozatul esnék – ami sajnos és felette fájdalmas, de kikerülhetetlen –, emelje fel lelköket az Isten akaratján való megnyugvás mellett az a gondolat, hogy a hazáért meghalni dicső halál.”*

Összegzés

A július 28-án kirobbanó háborút az egyház maga is egy pár hónapos, lokális jellegű konfliktusnak képzelte el. Már akkor, de a későbbiekben is mindent megtett annak

érdekében, hogy a híveit minél hatékonyabban tudja mozgósítani az ország háborús erőfeszítéseire. A háború végkimenetelét természetesen nem látták előre, de előttük is nyilvánvaló volt már a kezdetekkor, hogy egy esetleges vereség az ország katasztrófájához, területi széthullásához fog vezetni...

Közismert, hogy a Vilmos császár által beharangozott gyors katonai siker elmaradt. A háború diplomáciai tekintetben is kedvezőtlenül alakult a Központi Hatalmak számára: 1915-ben Olaszország, 1916-ban Románia, 1917-ben pedig az Amerikai Egyesült Államok az Antant oldalán lépett be a háborúba. Az egyre inkább elhúzódó háborúskodás ugyanakkor lehetőséget teremtett az Antant gazdasági, katonai erőfölényének a kibontakozására, illetve érvényesítésére, és arra kényszerítette a Monarchiát és szövetségeseit, hogy 1918 őszén sorra kössenek fegyverszünetet az ellenséges katonai koalícióval. Ezt követték 1919-ben azok a Párizs környéki békeszerződések, amelyeken a győztesek korlátlanul érvényesítették gazdasági és politikai érdekeiket a legyőzöttek rovására.

A háború legnagyobb vesztese egyértelműen Magyarország volt: területe 283 ezer km²-ről 93 ezerre, lakossága pedig 18,2 millióról 7,6 millióra csökkent. Az 1910. évi népszámlálási adatok szerint mintegy 3 320 058 magyar anyanyelvű személy került határon kívülre és kisebbségi sorsba. A trianoni békeszerződés (1920. június 4) az egyház sorsát is megpecsételte, mivel felszámolta azokat a közjogi, gazdasági, kulturális és demográfiai feltételeket/struktúrákat, amelyek együttesen járultak hozzá az unitarizmus 19. század végi és 20. század eleji látványos előretöréséhez – a kisebbségi lét-helyzet, valamint az asszimilációs politika nemcsak, hogy megmerevítette, hanem vissza is vetette az egyház fejlődésének kereteit, perspektíváit.

Évzáró ünnepségek tanintézményeinkben

Június végén került sor az unitárius tanintézményekben az évzáró ünnepségekre. Az alábbiakban a kolozsvári János Zsigmond Unitárius Kollégiumban, a székelykeresztúri Berde Mózes Unitárius Gimnáziumban, illetve a kolozsvári Unitárius Óvodában lezajlott eseményekről olvashatnak beszámolót.

Kettős évzáró a János Zsigmond Unitárius Kollégiumban

„Boldog az az iskola, amelyik két évzáróval zárja a tanévet” – mondta ünnepi beszédében dr. Máthé Dénes, az unitárius egyház főgondnoka június 19-én, a János Zsigmond Unitárius Kollégium tanévzáró ünnepélyének egyikén.

A közel 300 elemis tanévzáróján Popa Márta igazgatónő, dr. Máthé Dénes főgondnok és Furu Árpád, a szülői bizottság elnöke köszöntötte az egybegyűlteket; a beszédek között pedig a *Vadrózsák* népdaléneklő verseny díjazottjainak éneklését hallgathatták meg a jelenlevők. Az ünnepség színvonalát emelte a furulyások megható komolysággal előadott játéka, a legmeghittebb pillanatok pedig azok voltak, amikor a „végzős” negyedikesek szívhez szólóan búcsúztak a tanító néniktől.

A kisdíjak tanévzárója a felszabadultság és a mosoly jegyében zajlott, mert nem kellett azért izgulni, hogy kit hányadiknak szólítanak, hiszen mindenki kitűnően vagy nagyon jól teljesített az év folyamán.

Az elemisek évzárója után került sor az V–VII. és IX–XI. osztályosok évzárójára. Az egybegyűlteket Popa Márta igazgatónő, dr. Máthé Dénes főgondnok és Rácz Norbert belvárosi unitárius lelkész, a szülői bizottság alelnöke köszöntötte. Az ünnepi műsor ezennel sem maradt el: a gimnazisták kórusának előadása, a népdaléneklés és a szavaltat a közelgő vakációt idézték meg. A diákok által a legnagyobb izgalmmal várt mozzanat évek óta a díszokleveles diákok díjazása, amit ebben az évben is önfeledt mosolyok, sőt még örömkönnye is kísérték. Az osztályonkénti tanulmányi díjazottak népes csapatát látva pedagógust és szülőt egyaránt a megelégedettség és a boldogság érzése járta át.

DÉNES ÉVA

Lezárult a Berde Mózes ünnepi tanév Székelykeresztúron

A Berde Mózes Unitárius Gimnázium 2014. május 29-én 47 végzős diáktól búcsúzott. Az ünnepély áhítattal kezdődött a székelykeresztúri unitárius templomban, ahol az iskolalelkész (Lakatos Sándor) által végzett szertartást a diákok ünnepi műsora tette teljessé.

Örömünkre szolgált, hogy az idei ballagáson is számos jeles személy tisztelte meg iskolánkat jelenlétével. Az iskola parkjában zajló ünnepély keretében gimnáziumunk igazgatója, Varró Margit tanárnő beszédét követően, a Magyar Unitárius Egyház részéről dr. Máthé Dénes főgondnok köszöntötte a végzősöket. Az ünnepségen köszöntőbeszédet mondott városunk polgármestere, Rafai Emil, valamint a Concordi

(Massachusetts állam, AEÁ) Unitárius-Univerzalista Egyházközség részéről Rodger Matlidge tolmácsolta a székelykeresztúri testvérgyülekezet jókívánságait.

A legrangosabb, a Magyar Unitárius Egyház Képviselő Tanácsa által felajánlott Kriza János-díját idén Deák Tamara végzős tanuló vehette át. Végzős diákjaink számos további értékes jutalomban részesültek, amelyeket közéleti személyiségek, szervezetek, politikai pártok és nagylelkű támogatók ajánlottak fel. A felajánlott jutalmakat e helyen is hálásan köszönjük.

A tizenkettedik osztályosok búcsúját a nyolcadikosok ballagása követte, akik június 13-án zárták a tanévet. Az ünnepély szintén áhítattal kezdődött a helybeli unitárius templomban, majd András Benedek aligazgató köszöntését követően a tanulmányi eredményekért és különböző kiváló teljesítményért könyv-

és pénzjutalomban részesültek az arra érdemesek. A felajánlott díjak közül megemlíti a Budapest Főváros XX. kerület Pesterzsébet Önkormányzata által, a magyar nyelvért felajánlott Tompa László-díjat, amelyet idén a magyar szakos tanárok, illetve az osztályban tanító tanárok szavazata alapján Antal Ede Levente nyert el. A végzős osztály 26 diákja rövid műsorral búcsúzott.

Június 20-án zártuk a 2013/2014-es tanévet. Az évzárón Varró Margit igazgató beszédében megemlékezett az iskolai év fontosságáról, amelyet iskolánk harmas ünnepének gondolata határozott meg. Beszédében megköszönte a tanároknak az éves munkájukat, az intézmény nevében köszönetet mondott, és elbúcsúzott Fekete Erika angol szakos és Nagy Levente zene szakos tanároktól. Végül gratulált azon diákoknak, akik az év során kiemelkedő eredményeket értek el.

Az évfolyamonkénti díjátadást követően az illetékes szakos tanárok könyvjutalomban részesítették azokat a diákokat, akik az iskolai év során valamelyik tantárgyból megyei vagy országos versenyen kiemelkedő eredményt értek el.

Az ünnepély végén Farkas Ágnes tanárnő, témagazdai minőségben, az iskolai év elején meghirdetett „berdecipó-verseny” eredményeiről tájékoztatott. A versenyre jelentkező diákok közül idén 10 diák részesül jutalomkirándulásban az iskolai év során kifejtett sokrétű, tanórán kívüli tevékenységeikért.

LAKATOS SÁNDOR

Az Unitárius Óvoda évzáró ünnepe

Immár második évben búcsúztattuk a tanévet Torockón. Mesebeli környezetben, óriások, manók és tündérek között töltöttük el a tanév lezárásának szentelt napot.

Pünkösdi szombatján ünnepelni készülő felnőttek és gyerekek özlöngtéltek el a falut. Az ünnepelést a torockói unitárius templomban kezdtük, ahol Csécs Márton helybeli lelkész köszöntötte az ünneplőbe öltözött társaságot, majd közösen elbúcsúztattuk az iskolába induló gyerekeket.

Ezután a négy óvodai csoportunk évzárójára került sor. A Csillagok, a Napsugarak és a Százlábúak csoportja pünkösdi játékkal zárta az évet, a Katicák pedig dallal, játékkal, mesével örvendeztették meg szüleiket. A táj szépsége és a remek időjárás csak emelte az ünnepnap fényét. Ebéd után, a tavalyi évzáróhoz hasonlóan faluportyán vehettek részt a családok. Idén nem a helyismereten, hanem a falu szokásainak, hagyományainak megismerésén volt a hangsúly. Akik sikerrel teljesítettek minden feladatot, azok a helyi finomság – vagyis a somodi kalács – eredeti receptjével és más élményekkel lehettek gazdagabbak.

A délután folyamán a Duna Napok második napjának programjai zajlottak, ezért sokan a vajor mellett hűsölve élvezték a színpadi műsorokat.

A torockói friss levegőt élvezni vágyók egy-két éjszakát maradtak még a faluban, hogy felfedezzék a környező mesés tájakat is.

Öröm számunkra, hogy Torockó unitárius gyülekezete befogadott minket, és hogy részesei lehettünk egymás ünnepeinek, életének. Ugyanakkor köszönettel tartozunk a Nemzeti Együttműködési Alapnak és a Bethlen Gábor Alapnak a pályázati támogatásukért.

GYÖRFFY ORSOLYA

FOHÁSZ

„Senkinek se tartozzatok semmivel, csak azzal, hogy egymást szeressétek” (Róm 13,8a)

Gondviselő Istenünk!

Mosolygón köszöntenek ránk napod fényes sugara a mai napon is, mosolygóan köszönt ránk az új reggel, amelyet jóságod és szereteted számunkra ismét elhozott. Beléd vetett bizalommal, hittel és reménységgel fogadjuk ezt az új napot, mint újabb hetünk kezdetét. Téged szólítunk meg Atyánk, mert tudjuk, hogy az új hét sem telik el testünket próbára tevő terhek nélkül, sőt a már megszokott mindennapi munka terhét lelki bánat is növelheti. Bízunk abban, hogy jóságodat, áldásodat és segítségedet megtapasztalhatjuk mindennapi életünkben.

Arra kérünk Téged, hogy légy jóságos hozzánk, még akkor is, ha

nem mindig voltunk egymás szerető testvérei, még akkor is, ha néha a mindennapi élet zajában, forgatagában elhalkult a Te szavad, atyai intésed süket fülekre talált nálunk. Add inkább erőt a mi erőtlenségünkhöz, segíts, hogy ezen az új héten is az igazság és jóság útján haladjunk, szorgalommal és becsületes munkával keressük, édesítsük mindennapi kenyerünket.

Taníts, szerető Istenünk, hogy a munka mellett szeressük embertársainkat, nem szóval és nem nyelvvel, hanem cselekedettel és valósággal. Taníts, hogy mindennapos kötelességeinkben a legjobb tudásunk és igyekezetük szerint járjunk el.

KARDOS JÓZSEF

„Senkinek se tartozzatok semmivel, csak azzal, hogy egymást szeressétek, mert aki a másikat szereti, betöltötte a törvényt” – ezt a tanítást próbáljuk mindennapi életünkben valóra váltani, ezt a tanítást vesszük magunkhoz lelki eledel gyanánt. Arra kérünk, hogy segíts minket e tanítás betöltésében, add, hogy az élet legszebb, de ugyanakkor legtörekenyebb ajándékára, a szeretetre méltóak lehessünk. Add, hogy Pál apostol eme tanítása kössön össze bennünket, legyen ez áldott tartozás mindannyiunk számára; a mindennapi életünkben egymást jósággal, türelemmel, szeretettel és megértéssel megajándékozhatunk.

Ámen.

Maros köri kátévetélkedő

Immár a negyedik alkalommal került sor egyházköri kátévetélkedő megrendezésére a marosi egyházkör konfirmandusai számára. Június 8-a és 9-e között kilenc egyházközségből 29 konfirmandus érkezett a Jobbágyfalva melletti Tündér Ilona-völgybe. A szállást elfoglalva – a rossz időjárás miatt – először szabad program, majd a Marosvásárhelyi Dávid Ferenc Ifjúsági Egylet által vezetett ismerkedési játék töltötte ki a napot.

Másnap reggel kissé fáradtan ébredtek a jelenlevők. A reggeli után a jobbágyfalvi egyházközség templomában Lőrinci Levente segédlelkész tartott áhítatot, majd Kecskés Csaba esperes köszöntötte a jelenlevőket. Ezt követte a megmérettetés ideje. A verseny az előző évekhez hasonlóan zajlott: írásbeli megmérettetés, szóbeli káté-kikérdezés mellett az egyházi énekismeret felmérésére is sor került.

A verseny résztvevőinek teljesítményét négy zsűritag bírálta: Bakó László egyetemi tanár, Jenei Sándor lelkész, Szabó Júlia és Szász Angéla énekvezérek. A versenyzők felkészültségének köszönhetően szoros versengés alakult ki biztosítva a vetélkedő színvonalát.

Az első díjat a szabédi egyházközség konfirmandusai, Makai Mónika, Gyurka Aliz, Pál Dénes és Rend

Renáta nyerték el. A második díjat a Csécs Andrea, Somodi Karola, Csécs Rita és Vass Koppány által alkotott, szintén szabédi csapat tudhatta magáénak. A harmadik díjat a marosvásárhelyi Bolyai téri egyházközség konfirmandusai, Hincs Anita, Horváth Levente és Márkus Hortenzia vihették haza. Dicséretben részesült a jól teljesítő böződiiek csapata.

Minden résztvevő nyertesnek érezhette magát, hisz minden konfirmandus ügyes volt, egy szép hétvégét tölthettek együtt, élményekben gazdagodtak, és hitben erősödtek.

Megköszönve a zsűri és a szervezők munkáját, a konfirmandusok részvételét, közös ebédrel és imával zártuk az eseményt annak reményében, hogy lehetőség szerint jövőben is újra találkozunk.

VARRÓ-BODOCZI ILONA

Kapunyitás Kolozsváron

JOBBÁGY JÚLIA

• Gyermekkoromban, amikor elengedtek játszani a szomszédba, mindig a lelkemre kötötték, hogy ha a kapu zárva van, akkor inkább menjek haza, mert a zárt kapu két dolgot jelenthet: vagy nem látják szívesen a vendéget, vagy nincsenek otthon. Mindkét esetben értelmetlen a kapu előtt ácsorogni. Ahogy most már saját ajtómhöz, saját kulcsom van, rájöttem, hogy az ember sokszor kinyitná az ajtaját másoknak, csak vagy nem ér rá, vagy épp futni kell, vagy épp olyankor engedne be valakit, amikor épp senki sehol; pedig ahány ajtó annyi történet és csoda.

Épp ezek a történetek és csodák miatt gondolták úgy Kolozsváron az unitáriusok, hogy közel egy hetet rászánnak arra, hogy hatalmas kapukat kinyissák, megmutassák magukat, értékeiket, mindent, ami a zárt kapuk mögött meglapulna. Június 10-e és 15-e között került sor, immár második alkalommal, a *Nyitott kapuk a kolozsvári unitáriusoknál* nevű rendezvényre. A kincses város központját eltöltöttük mindennel, ami a miénk, és büszkén osztottunk meg mindenünket a várossal, s hívtunk mindenkit, hogy lépjen be a kapuinkon, és nézzen körbe.

Hogy mit láthattak azok, akik beléptek? Elsősorban az unitáriusokra jellemző pezsgést. Egy egész utcát, a templom és iskola közötti Dávid Ferenc utcát megtöltöttük élettel. Volt játék és mókázás, tánc

és muzsika, művészet és alkotás. Minden, amihez szeretettel fogunk. Ezt az utcát napról napra élettel töltöttük meg, rengeteg járókelő kíváncsiságát felébresztve. Itt már érződött, hogy az unitárius több mint vallás.

Aztán különböző zenéket is felvonultattunk. Való igaz az is, hogy az idei rendezvénysorozat központi témája maga a zene volt, ezért igyekeztünk minél több műfaját felvonultatni, minél többeket becsalogatni a fejedelmi udvarunkba, és ezáltal is megismertetni magunkat. Volt Vadrózsák népdalvetélkedő, kórustalálkozó kolozsvári és aranyosmenti kórusokkal, néptánc Találkozó a kolozsvári és környéki néptánc csoportokkal, rock-koncertek a fiatal Face Today együttesrel, Storm Bridgget és a 20. születésnapját ünneplő The Voices of Silence-szel, együtt mulattunk a The Score Band-del, és ráadásul végre a Daltutajokat is

meghallgathattuk, akiket már nagyon rég vártunk Kolozsvárra. Mindenik nagyon sok kíváncsiskodót vonzott. Úgy tűnik, az unitáriusokra is jellemző, hogy sokan vannak és sokfélék, sokféle zenei ízléssel... szerencsére.

Aztán tovább haladva a zenés tematikában egyik legszebb alkalom az volt, amikor együtt megéltük a zenélést. A legfiatalabb zenesztől haladtunk a beért művészig. Kicsiben és nagyban ugyanúgy benne volt a hangszer csodálata és szeretete. (Én tudom, hogy miről van szó, de a becses Olvasónak gőze nem lesz róla... tehát kicsit bővebben. Lehet nevéket is említeni.)

Családi programmal is készültünk. Külön egy délutánt szántunk ez alkalommal a zsíros kenyeres találkozónak. Szerencsére nagyszerű idő volt, így kint maradhattunk a templom udvarán, kicsik elől s utánuk a nagyok kényelmesen futkározhattak. Innen közben be-be lehetett tekinteni a tanács-

terembe, ahol id. és ifj. Fekete Zsolt, apa és fia közös festmény- és fényképiállítását tettük láthatóvá.

A kollégium udvarán egy egész délelőttöt felölelő vásárra is vártuk

a kolozsváriakat. Itt a kicsik portékái kerültek eladásra. Nagy szere-

tettel árulták apróságait, remélve, hogy sikerül annyit összegyűjteni, hogy a vakációt új biciklivel kezdhesék.

De Pete Seegerről (19019–2014) is hallottunk előadást. A tengeren túli folkzene egyik mestere, aki többek között a *Paff, a bűvös sárkány* címdalát is énekli, elsősorban alkotásai által nyújtott maradandót számunkra, viszont mindig is büszkék voltunk és leszünk arra, hogy egy ilyen egyéniséget, Pete Seegert hittestvérünknek tudhatunk. A zenész idén hunyt el, az előadással emléke és munkássága előtt tiszteltünk.

A kolozsváriak között egyik legkedveltebb tevékenység: a Szabad

Szeminárium a Szentírásról (röviden a három esz) utolsó előtti, szinte évzáró alkalmára is sor került, majd ezt követően újra zenés témába vágunk: a régi unitárius graduálokról dr. Kovács Sándor teológiai tanár mesélt.

A rendezvény zárónapján ünnepi istentiszteletet tartottunk, közös ebédet fogyasztottunk el, meghallgattuk a Daltutajok előadását, majd kicsit beljebb hajtottuk kapuinkat, nem csuktuk be teljesen, bátran lehet kopogni, nyitni fogjuk.

Legyenek figyelmesek, hamarosan újra kitárjuk majd Kolozsváron a kapukat, megéri betekinteni!

Nemzeti összetartozás

Torockó unitárius énekkara 2014. május 30-án Magyarországra, Tápiógyörgyére utazott a testvértelepülés meghívására.

Németh Csaba, a Torockói Baráti Társaság elnöke településünkön járt már előző évben, amikor elmondta, hogy június 4-én, a Nemzeti Összetartozás Napján szeretnék, hogy együtt ünnepeljen a három testvértelepülés: Torockó, Nagymagyar (Felvidék, Szlovákia) és Tápiógyörgye lakosai.

Erre az alkalomra kórusunk újjáalakult, és új tagokkal bővült. A 18 fős csapat nagy lelkesedéssel vágott neki az útnak. Az út talán hosszú volt, de népdalokkal bemelegítve, jó kedéllyel érkeztünk testvértelepülésünkre.

A Torockói Baráti Társaság, valamint Varró István polgármester úr nagy szeretettel fogadtak bennünket a Művelődési Házban. Családoknál és a strandon levő szálláshelyeken szállásoltak el minket, majd közös vacsorán vettünk részt a tűzoltó klubban, ahol a tápiógyörgyei főzőcsapat főztjét fogyaszthattuk el.

Szombaton lovas-kocsizással, falunézéssel és kenyérlángos-evés-

sel kezdődött a program, délután pedig kerekasztal-beszélgetéssel folytatódott a Művelődési Házban. Elhangzottak a települések eddigi közös megvalósult tervei, illetve további terveket szőttünk.

A községi étkezdeben tálalt finom vacsora elfogyasztása után a jelenlevők átvonultak a Szent Anna katolikus templomba, az esti misére. A mise után ünnepi műsorra került sor. Elsőként Kovács Attila tápiógyörgyei plébános játszotta el gitáron kedvenc dalait az anyaországi és határon túli magyarokról, aztán Katona Katalin nagymagyari népdalénekes és Mézes Vivien versmondó előadása következett.

Cséc Márton torockói unitárius lelkész a 127. zsoltár alapján szólt az ünneplő gyülekezethez. Ezután az énekkar fellépése következett. Odaillő népdalokkal és egyházi énekekkel tettük színessé az estét.

A program késő esti fáklyagyertyás felvonulással folytatódott a 2010-ben felállított torockói kopjafához, ahol két tápiógyörgyei iskolás lépett fel fuvalával és szavallattal. A székely himnusz eléneklésével zárult a feledhetetlen ünnepség.

Másnap, látván a közös búcsúzkodásnál a kialakult baráti kapcsolatokat, az őszinte kézszorításokat, megható és felemelő volt átérezni: összetartozunk.

Az elhatározás, a tenni akarás, az összefogás során Isten segéd-mével sikerült összehozni ezt a nagyszerű ünneplést. Köszönet mindazoknak, akik támogattak bennünket! Szőcs Ferenc polgármesternek, Csécs Márton lelkésznek, minden egyes kórustagnak, akik önzetlenül és odaadással álltak az ügy mellé.

Adja Isten, hogy a hit, remény és szeretet nevében még sok ilyen ünnepet tudjunk megülni!

SIMÁNDI TERÉZ

Kórházlelkészi szolgálat

Buzogány Csoma Csilla
Sepsiszentgyörgy: 0742-512574

Katona Dénes
Székelyudvarhely: 0266-213100

Ferenczi Enikő
Kolozsvár: 0740-063767

Pavelka Attila
Marosvásárhely: 0746-234917

In memoriam Kiss Jenő (1925–2014)

FARKAS DÉNES

• Nyolcszázegynéhány esztendővel ezelőtt valaki írt egy halotti beszédet magyarul. Azt nem tudjuk, hogy kinek a ravatalánál hangozhatott el – s elhangzott-e egyáltalán –, de az biztos, hogy e szöveg egyik mondata ismerős majdnem mindenki számára: „*Látjátok feleim szemetekkel, hogy mik vagyunk? Bizony por és hamu vagyunk...*” (mai szóhasználat). Ez a megállapítása ama magyar prédikátornak a mában is érvényes, s e gondolattal indítottam gyászbeszédemet a néhai Kiss Jenő Tiszteletes hamvait tartalmazó urna mellett. Tiszteletes volt Ő, mert aki Istenünk, Édesatyánk gondoskodó szeretetének a tiszteletét hirdette – egy életen át –, annak kijár a Tiszteletes Úr cím, s ezt még a rút kor sem tudta levakarni Isten szolgáiról!

Szavaimat Ő már nem hallja, amúgy is az élőknek prédikált a *Halotti beszéd és könyörgés* írója egykoron, s ez van ma is. Azt azonban hiszem, hogy lelke a Gondviselő Szeretet ölében van már, s ahogy mi unitáriusok mondjuk:

Hisszük, hogy Istennek gondja volt reánk akkor is, amikor még meg sem születünk, s hisszük, hogy gondja lesz reánk, akkor is, amikor már rég eltemették testünket.

Halálhírére az emlékeim mezején bolyongtam, s kerestem Őt a papot, és Őt az embert. A zsoltáríró szavaiban találtam meg testamentumát: „...szívemnek kösziklája és az én örökségem Te vagy oh Isten mindörökké.” (Zsolt 73,26)

Rájöttem, hogy néhai Kiss Jenő barátom emlékei között nem kell külön keresem a papot és az embert, mert az egységbe elegyült. Mi sem beszédesebb annál, hogy 42 esztendőn át helytállt alkalmas és alkalmatlan időkben. Ott állt helyt, ahol a *Halotti beszéd* nyelve igen könnyen „fennakad”... Életében hirdette a hűség örök parancsszavát: „*Vigyázzatok, álljatok meg a hitben, legyetek férfiak, legyetek erősek.*” (1Kor 16,13) Ez a páli felhívás a homoródkarácsonyfalvi több mint hétszáz éves templomban így van felírva a szentély bolthajtása felett: „*Vigyázzatok, maragyatok*

meg a hitben emberkegyetek és erősödgyetek meg.” Tetszik nekem ez a szó, hogy „emberkedjetek”. Tiszteletes Kiss Jenő unitárius lelkésznek sikerült majdnem 90 éven át „emberkedni”, s ez hatalmas dolog volt ebben az igencsak fonákjára fordult világunkban!

Midőn ezeket a sorokat írom, az az érzés telepedik rám, hogy emlékeimet elhivatalosítottam, pedig nekem Kiss Jenő és drága hitvestársa Fogarasban maga volt az oázis! Útban fáradt testem-lelkem hányatott csónakjának parókiájuk volt a drága Ararát. Visszacseng a zongora hangja. Érzem a pohár ital ízét, a finom falatokat, a reszketések-vacogások időszakában a melegséget, s a sok jó beszélgetést, melyek elmenetelemkor a kapuban baráti öleléssel végződtek.

Elment e földi világból egy hit-szónok, a siméni iskola tanítványa, egy az utolsók közül, akik még szónoklattant is tanultak, s nem ismerték a cetlit, mert szűk volt a papír... s a megélhetés is...

Emléked legyen áldott!

Nagyvilág

• Nagymecsetet építettek Koppenhágában

Júniusban Koppenhágában felavatták Dánia első, húsz méter magas minarettel bővített nagymecsetjét, amelynek építését húsz millió euróval támogatta Katar, és amely heves politikai és társadalmi vitákat váltott ki. Az építkezést már a kezdetektől széles körben bírálatok érték Dániában, szakértők attól tartanak, hogy a mintegy 200 ezer dániai muszlim esetleg a Perzsa-öböl menti arab államban uralkodó konzervatív szunnita iszlám befolyása alá kerülhet.

Az ország második számú vallásával bonyolult viszonyt ápolnak a dánok, és ezt a kapcsolatot a jobboldali, bevándorlásellenes Dán Néppárt 2001–2011 közötti kormányzása, valamint a Jyllands-Posten című dán lapban 2005-ben megjelent Mohamed-karikatúrák övezte erőszakos reakciók tovább terhelték.

Mind Helle Thorning-Schmidt miniszterelnök, mind a dán királyi család lemondta részvételét a megnyitó ünnepségen.

A katar támogatást többen rossz szemmel nézik, attól tartva, hogy Katar közvetett vagy közvetlen befolyást akar gyakorolni a mecsetet látogató közösségre.

Mohamed al-Majmúni, a dán iszlamista tanács szóvivője kijelentette, hogy nem érinti őket Katar politikája, és elmondta: az arab állam pénze „nagylelkű adomány, amellyel semmilyen követelés nem járt együtt”.

A szóvivő azt is elmondta, hogy a dán muzulmánok az iszlám mérsékelt változatát vallják. „Katarban vagy Marokkóban nem ugyanaz az iszlám, mint Dániában. Természetesen néhány elv sem a helyszínnel, sem idővel nem változik, de más dolgok változhatnak” – tette hozzá. A dán iszlamista tanács többek között szeretné lebeszélni a fiatal dán muzulmánokat arról, hogy Szíriába menjenek harcolni.

A mecset egy 6700 négyzetméter nagyságú kulturális központ része, amely egyebek között egy tévé-stúdióknak és egy sportcsarnoknak is otthont ad. (mti)

HITFORRÁS

Hit és háború

SZÉKELY KINGA RÉKA

Milyen furcsa érzés-özönlep el, amikor katonaságról és háborúról hallunk. A katonaság az áldozatkészséggel párosul gondolatunkban, a háború azonban az embertelenséggel. Pedig a háborút – minden háborút – katonák vívják meg.

Ki a katona? Az ember, aki fegyvert fog. Lehet az rabszolga, mint Spartacus, lehet az keleti hódító, mint Attila, lehet az lovag, mint Toldi Miklós, lehet az várúr és bán, mint Zrínyi Miklós, lehet az jobbágy, mint Esze Tamás, lehet az szabadságharcos, mint Kossuth Lajos, lehet az védő avagy támadó fél. Aki fegyvert fog, az katona. Az ironia, a fájdalom, az örök igazságtalanság a katonásdiban az, hogy a háborút katonák (hivatásosak és helyzet szülte katonák) vívják, de nem ők kezdeményezik, és általában nem is ők irányítják. Valakik hátulról befolyásolják alakulását, valakik, akiknek van pénzük, de nincs szívük, valakik akiknél egyszerre találkozik a butaság, a nagyravágyás és egy tehetetlen tömeg, valakik, akik kívánják más ember házáat, feleségét, ökrét és szamarát.

A háború egy állandó tényezője életünknek. Valahol, a föld valamelyik zugában mindig folyik legalább egy háború. Küzd a bosszú, a felsőbbrendűségi érzés, a kizsákmányolási vágy a kiszolgáltatottsággal, a tudatlansággal, a meghunyászkodással.

A békeség iránti vágy minden vallásban központi helyet foglal el. Ne legyen gyűlölet, ne legyen háború – hirdeti mindenik, ám ezzel szemben minden vallási hagyomány kivette részét történelme folyamán a háborúkból.

A háborúk arról szólnak, hogy az erősebb hatalmak megfosztják tulajdonaiktól a gyengébbeket.

Odaadom-e jó szántamból azt, ami az enyém egy idegennek, egy másvalakinek, akit nem ismerek, nem szeretek, aki életemnek nem volt része? Bizonyára a félelem erőssége határozná meg döntésemet. Ha nagyon félnék, mindenemet odaadnám. De ha mindenemet odaadnám, akkor még ugyanaz lennék-e, aki voltam? Szeretteimet nem tudnám még a félelem vasmarka szorításában sem odaadni. Akkor inkább jöjjön a harc, és jöjjön a halál.

A háborút kezdeményezők szeretik megokolni tettüket. Általában visszafizetésnek, válasznak állítják be azt. Még az emberséges érzések is előntik őket, mondván, hogy a háború egy szükséges rossz, jó lenne nélküle is megoldani az ügyeket, de nem lehet. Kell a háború. És hogy mennyire kell, arra jó példa a mindörökké létező zsoldos állapot. Felbérrelhető emberek mindig vannak, emberek, akik nem találják életük értelmét, szépségét, ezért a háborút egyenesen megváltásnak könyvelik el. Ezt a zsoldos jelenlétet úgy képzelem el, mint a prostitúciót. Mivel mindig van kereslet, mindig lesz kínálat is.

Akit támadnak, az védekezik. S minél inkább védekezik, annál inkább nő benne a gyűlölet a támadó iránt, s vele együtt a vágy a visszafizetésre.

Jézus egy olyanfajta megbocsátásról beszél, ami nehezen érthető. Szeressük ellenségeinket – mondja. De ellenségeinkből is olyan sok fajta van. Ellenségünk az, aki kicsúfol minket, aki ellopja tulajdonunkat, az is ellenségünk, aki megbánt, aki elűz minket otthonunkból, mint ahogy az is ellenségünk, aki életünkre vagy szereteteink életére tör. Miközben tudjuk, hogy a harag csak haragot szül, a bosszú újabb háborút, emberileg

nehéz elképzelni, hogy annak az ellenségnek is meg tudunk bocsátani, aki életünkre tör.

Mindig mély döbbenettel csodálkozom rá arra a homlokegyenesen eltérő életfilozófiára, amit a győztes és a vesztes oldal gyárt magának. A győztes megérdemelt győzelemről beszél, és Isten igazságosságát látja kibontakozni. A győzelem számára a hit gazdagon terített asztal, melyről csak el kell venni az élvezetes és életfontosságú táplálékot. A győztes nagy hívó, Isten neki jó barátja. A vesztes csak a hit leeső morzsájával táplálja magát. Jó esetben önmarcangoló bűnbánatot tart, rossz esetben hinni kezd a számára kijelölt örök kárhozatban.

A minap gyermekeimmel teológizáltunk egy étkezési imádság kapcsán, s abban a néhány percben azt próbáltuk megfejteni, hogy ki, avagy mi Isten. Eleget erőltetem őket a templomba járással, úgyhogy azt már kívülről tudják, hogy *Isten lélek, és akik őt imádják, lélekben és igazságban imádják*. Isten lélek, mondja a kislányunk, ezért mindig jelen van, hozzánk tartozik. Olyan mint egy rokon. *Mondhatjuk azt, hogy Isten a mi rokonunk?* – kérdezte tőlem. Nekem azóta is a fülemben cseng ez a kérdés. Saját rokonaink, mint mindenki rokonai, nagyon összetett képet alkotnak. Mindenhol vannak szentek, és vannak fekete bárányok, csendes alázattal élők, és forradalmárok, igazságosak és sunyi haszonlesők. Mindenki adva van, válogatás nélkül kell elfogadnunk egymást. Isten az a rokonunk, aki a javunkat akarja, aki inkább ad a sajátjából, mintsem szűkölködni lásson minket. Isten az a rokonunk, aki megtanít ellenállni a kísértéseknek, és segít legyőzni rossz szándékainkat.

Az utóbbi évszázadban – öt év kivételével – magyarokként a vesztetek táborában próbáltuk megtartani az Isten- és emberszeretet vallását. A kinti háborúk alkotta környezet korlátai között kellett megvívunk mindennapi belső harcainkat. Elvesztett hazával, megtagadott rokonként, a kiszolgáltatottság állandó nyomása alatt tettük fel a mindennapi kérdést: Érdemes-e jónak lenni, érdemes-e megbocsátani, érdemes-e újrakezdeni életünket? Érdemes-e ellenállni, vagy jobb engedni a

nyomásnak beleolvadva a mindenkori többségbe?

Én hiszem, hogy Isten a mi jó rokonunk, aki életünk minden helyzetében mentsvár, segítő támasz és erőt adó lelkesedés. Nekünk csak az a feladatunk, hogy a megbocsátás útján legalább addig jussunk el, ahol a bosszúvágy már nem létezik. Egy vesztet úgysem tud mindent megbocsátani, de az Istenbe vetett hit segítségével le tudja győzni önmagában a káröröm és a visszafizetés bűnös szándékát, és azt tudja mondani

legyőzőinek, hogy induljunk el egy új úton, egymás mellett, hisz mindkettőnk számára van hely bőségesen. Ahhoz azonban, hogy ezt a lelki szintet elérjük meg kell küzdünk saját lelkünk harcait. Legyőzőivel szemben bosszú nélküli kéznnyújtásra csak az képes, aki önmagában legyőzte az irigység, a megvetés, a lenézés beteges ösztöneit. Őszinte kéznnyújtásra csak az képes, aki megengedi magának az emberi együttérzés fenséges tapasztalatát, és aki Istent szerető rokonként tudja elfogadni.

Perczelné Kozma Flóra: az unitarizmus női apostola

Az Unitárius Közlönyben 1887-ben indult be a *Nők Világa* rovat. A rovat nyílt vitafórumként szolgált, ahol a szerzők ütköztethették véleményeiket, korabeli elképzeléseiket a nők helyzetéről és jövőjéről. A rovat kezdeményezői között találjuk a 150 évvel ezelőtt született Perczelné Kozma Flóra budapesti írónőt, aki vallásos meggyőződésből lett követője az unitárius vallásnak és tagja Egyházunknak. Cikkeivel, tanulmányköteteivel az unitárius világszemlélet terjesztője, valóságos apostola lett, hozzájárult az unitárius nők öntudatra ébresztéséhez, céljaik megfogalmazásához.

Gondolatébresztő és elemző írásai rendszeresen jelentek meg az Unitárius Közlöny *Nők Világa* rovatában, illetve az 1902–1909 között önálló lapként működő *Nők Világa* újságban. Mint alapítótág 1902-től rendszeresen tartott előadásokat a budapesti Dávid Ferenc Egylet felolvasó ülésein. A nyomtatott formában is megjelenő előadásaiban különböző témákkal foglalkozott, mint például az unitárius vallás, a keresztény testvériség, a nők szerepe az egyházban és a családban, a fiatalság kérdése

vagy a kor követelményei a nőkkel szemben. Unitárius nők számára írt könyveket népszerűsített, javaslatokat tett a lap szerkesztésére, a rovatok javítására. Gyűjtéseket indított az újság részére, és maga is elől járt az adakozásban.

Íme, néhány világosan megfogalmazott véleménye konkrét kérdésekben: *A mi vallásunk* című cikkében kifejti, hogy semmi sem olyan nehéz, mint az ésszerű hit, és semmi sem olyan ritka, mint a józan hit. A kicsi unitárius közösség ezt képviseli, amikor a világban a babonák, dogmák uralkodnak, terjed a spiritizmus, a materializmus és a nihilizmus. *Nők az egyházi életben* című cikkében azt írja, hogy ő a nők szerepét nem a szervezeti életben látja, hanem a belső világ, a lelki élet fejlesztésében, melyet a neveléssel lehet elérni. *A XX. század asszonya* című írásában kifejti elvárásait a kor asszonyaival szemben. Ideális a „hivatását komolyan vevő, igazán gondolkodó és mélyen érző, művelt lelkű, tanult, munkás és egyszerű keresztény asszony, akinek célja családjában megteremteni az emelkedett keresztény szellemet.” Ellenzi a luxust, a külsőségek hajszolását: „A túlságos jólét fásulttá és érzéketlené tesz, a keresztény szív az egyszerű életet élők között van. Tanuljunk, művelődjünk, lelkesedjünk, hogy lépést tartsunk a fejlődő korrallal, csak

egy dologban térjünk vissza őspanyáinkhoz: egyszerű életmódot, kevesebb külsőséget, több belső tartalmat!” A 20. század elejének nőkkel szembeni elvárásairól így ír: „*Ma már szigorúan megköveteltetik a nőtől, hogy mind szellemi téren, mind a házias női teendők között egyformán állja meg a helyét, hogy szükség esetén itt is, ott is egyformán érvényesülhessen.*”

Perczelné Kozma Flóra cikkei, tanulmányait több mint 100 évvel ezelőtt írta, mégis vallomásait olvasva és megismerve az írónő tevékenységét rájövünk, hogy példája sok tekintetben a mában is megcsízelendő: mindenekelőtt elkötelezettsége az unitárius nőügy mellett, kitartása a lap életéséért, gondolatébresztő cikkei, az értelem és a hit szerepének tudatosítása életünkben, a női öntudat ébrentartása. Olyan kérdések, amelyekre nekünk, mai unitárius nőknek is választ kell adnunk.

Örvendek, hogy a budapesti Bartók Béla Unitárius Egyházközösség keretében működő nőegylet tiszteletének jeléül felvette Perczelné Kozma Flóra írónő nevét, ezzel is kifejezve azt a szándékát, hogy a 21. században tovább éltesse az unitárius nőmozgalmat.

(Forrásként felhasználtam Zsakó Erzsébet és Szász Adrienne vonatkozó írásait.)

ASZTALOS KLÁRA

Én + Ti

Még tíz perc... – s ez is hosszú időnek tűnik, amikor izgalom-teljes feszültséggel valami vagy valaki érkezését várjuk. Bár elméletileg hasonló mértékkel mérjük az időt, mégis tudjuk, hogy milyen sokféle percepciója van: születésnaptól születésnapig, találkozástól találkozásig, tanévkezdéstől tanévzárásig, évfordulótól évfordulóig, vizsgaidőszaktól vizsgaidőszakig, és az új évet még nem is említettük. Vagyunk néhányan, akiknek az év vallástábor(ok)tól vallástábor(ok)ig tart. Az elmúlt években többször megesett, hogy a diákok már októberben kérdezték: mikor lesz a vallástábor? (Amit már évek óta május, illetve június szabadb hétvégéin szervezünk meg.) Íme, egy újabb időszámítás.

A János Zsigmond Unitárius Kollégium háromnapos táborairól van szó, amelyek több mint egy évtizedes hagyományra tekintenek vissza. A királyi udvar az évek során hangosabb és nagyobb lett, így a táborok száma és létszáma is bővült. A szervezésben az egyházi odafigyelő tekintet is biztonságot adott.

Többször megválasztottam már a nekem szegezett vagy elhallgatott, de jelen levő kérdést: Mitől is vallástáborok ezek az alkalmak? Idén közösen is fogalmazgattuk személyes és közösségi válaszainkat. Úgy gon-

dolom viszont, hogy az összegzés önmagában ad választ erre a kérdésre.

Az idei táborok tevékenységei a címben feltüntetett mottó égisze alatt zajlottak, és olyan csoportos játékokat, beszélgetéseket, bibliai történeteket, vetélkedőket, helyzetjátékokat kínáltak, amelyek az egyén helyét és szerepét erősítették a kisebb vagy nagyobb csoportok, közösségek életében. A befektetett munka, a csoportjátékok sikere, az egymásra figyelés pedig nyújtotta a maga édes gyümölcsét. S tudjuk már, hogy odafigyelés és tanulságos együttlét zajlik a reggeli ébredések során, az étkezések hangzavarában, a szabadidő kavalkádjában, a tábortűz mellett felcsendülő (születésnap) dalban és a kérdés nélkül nyújtott segítő szándékban is. Kell-e mindezekhez hozzátenni a vallásos élet megélésének elméletét is?

Ez az együtt-ido is hozzáadott valamit ahhoz, ahogy önmagunkról és osztálytársainkról, egyénről és közösségről, segítő szándékról és bántásról, bizalomról és kitartásról, önfeláldozásról és hallgatásról, kérésről és ajándékozásról gondolkod(t)unk.

Egy-egy mosolyba zárt érzés, egy őszinte búcsú-ölelés, a nagyobb diákok nosztalgizálása, a dorgálás látványos eredménye, a szótlanul hálás arc, az elvárásokon túl teljesített segítség és odafigyelés, minden tanulságos pillanat megerősít abban, hogy érdemes.

A következő tíz percben sok emlékkép belefér még...

BODOR LÍDIA EMESE

II. Tordai-hasadéki Unitárius Találkozó

Augusztus 16-án második alkalommal szervezi meg a Kolozs-Tordai Egyházkör a Tordai-hasadéki Unitárius Találkozót.

A rendezvény célja, hogy elősegítse az unitárius hitben való megerősödést, gyülekezeti értékeink felmutatását, az egyházköri öntudat erősítését, és lehetőséget nyújtson a találkozásra, ismerkedésre és minőségi szórakozásra.

Az egész napos találkozó tevékenységet kínál minden korosztály számára:

– a közösségben megélt vallásosság alkalmait (szabadtéri istentisztelet, előadások, tematikus beszélgetések stb.)

– egyházköri öntudat erősítését célzó programokat (egyházköri értéktár kiállítás);

– ... és sok mást (arcfestés, kézműves tevékenységek, beszélgetések, főzőverseny, íjászat, sport, túra, színpadi fellépések stb.).

Találkozunk 2014. augusztus 16-án, szombaton délelőtt 9 órakor a Tordai-hasadék Magyarpeterd felelő bejáratánál

A KOLOZS-TORDAI
EGYHÁZKÖR ELNÖKSÉGE

Lelkészbeiktató ünnepség Torockószentgyörgyön

IMRE ELVIRA

• *„Hajlékodba, templomodba, ím bejöttem, jó Atyám”* – csendült fel ajkunkról az egyházi ének május 18-án a torockószentgyörgyi unitárius templomban a lelkészbeiktató ünnepség alkalmával. Ez alkalommal került sor Finta Emese Erzsébet lelkész nő – aki már több mint egy éve részese családjával a torockószentgyörgyi közösségnek – ünnepélyes beiktatására a gyülekezet lelkészi állásába.

Már az elején éreztük a lelkesedést, mely arra ösztönzött, hogy szép ünnepség keretében próbáljunk együtt imádkozni és hálát adni a jó Istennek, hogy küldött hozzánk egy magvetőt, aki elszórja közöttünk azokat a magokat, amelyek nyomán kicsírázhat és megerősödhet bennünk a hit, és hogy érezzük mindig a lelkész nővel együtt, hogy „De jó nekünk itt laknunk nálad, békesség áldott Istene” valahányszor átlépjük a templom küszöbét.

A derekas ének eléneklése után Dimény József esperes köszöntötte a gyülekezetet, és felkérte Fekete Béla egyházköri jegyzőt, hogy olvassa fel a püspöki kinevezést. A 226-os számú, lelkészbeiktató ének eléneklése után Finta Emese Erzsébet beköszönő beszédét hallhattuk, aki a Pál apostol első korintusi leveléből felolvasott bibliai versre építette mondanivalóját: *„Minden szabad, de nem minden használ. Minden szabad, de nem minden épít.”* Cselekedeteinkért vállalni kell a felelősséget, hogy építő jellegük legyen embertársaink, önmagunk és Isten iránt. Kérdésekkel fordult a gyülekezet tagjai felé:

– *Milyen gondolatokkal és érzésekkel érkezünk a templomba?*, abban bízva, hogy mindannyian beteljesülésre vágyunk. Az ünnepség bizonyoságtétel arról, hogy továbbra is együtt, Isten szeretetével kívánunk dolgozni;

– *Meg tudunk-e állni Isten előtt úgy, hogy érezzük a mellettünk ülőben a testvért, és van-e bennünk szeretet?*, azzal a reménységgel, hogy látjuk a szeretetet önmagunkban, embertársunkban, s a jó reménységünkben a jó Istenben. A szabadságot úgy éljük meg, hogy ne legyen ürügy számunkra. Szolgáljunk szeretettel, mivel szeretetre születtünk.

A lelkész nő beszéde után Bálint Benczédi Ferenc püspök beszédére került sor. A főpásztor megfogalmazta abbéli bizalmát, hogy Isten erőt ad az elvégzendő munkára, a folytatásra. Az élet nem nyereség, hanem egy szent ajándék, és úgy kell élni, érezze a melletted élő, hogy érte is élsz, nem csak a magad hasznára. A lelkész kötelessége, hogy megtartsa az emberek között a szeretet-kapcsolatot, és úgy hirdes-

se az igét, hogy a templomi istentisztelet megnyugvást hozó és erőt adó is legyen egyben. A hagyományt tovább kell vinnie: ha őseink meg tudtak maradni a sziklák között, akkor nekünk is képesnek kell lennünk arra.

Az áldás után orgonajátékkal, énekkel és versekkel köszöntöttük a lelkész nőt és a gyülekezetet. Szabó Zsombor karmester orgonajátéka után a nőegylet és az ifjúsági egylet nőtagjainak szavalása és éneklése buzdította a gyülekezetet a templombajárás lélekfel-emelő gyakorlására. Dalba öntve mondtunk köszönetet a jó Istennek a életért, hogy a szívet oly hálással tudja tenni, hogy az ember szolgálni tudja Őt, és embertestvérehez közelebb tud kerülni. A magvető is ezért tud nevelni *„istenszeretetre, jó erkölcsre, Isten s ember tiszteletre”*.

Az ünnepség következő mozzanata az volt, amikor Dimény József esperes és a beiktatandó lelkész nő megálltak a templom piacán, ahol az esperes átadta a bibliát, a kelyhet, templom kulcsát és az egyházközség pecsétjét azzal a felhívással, hogy azokat használja mindenki épülésére.

Az üdvözlések rendjén először Bartha Csaba, az egyházközség gondnoka szólalt fel, aki az alkalmat megragadva átadta az egyházközség és nőegylet közös ajándékát a beiktatott lelkész nőnek. Az egyházkör részéről Pálfi Árpád felügyelő gondnok, a helyi református gyülekezet nevében Lőrincz Konrád nyugalmazott lekipásztor, az évfolyamtársak és az ULOSZ részéről Rác Mária kolozsvári lelkész nő, illetve Rüs-Fogarasi Tibor köszöntötte a lelkész nőt.

A köszöntéseket, jó kívánságokat és ajándékokat fogadó lelkész nő köszönő szavai és Szabó Zsombor orgonajátéka után hálát adtunk Istennek *„hogy itt minket most meghallgatott, / Igéjével, hogy felbuzdított”*. Az istentiszteletet a Himnusz éneklésével zártuk.

A templomi ünnepség után somodi kaláccsal kínáltuk a templomból kivonuló gyülekezetet. Majd szeretetvendégségre került sor a kultúrotthonban, ahol ismét megérezhettük az összetartás és együvé tartozás erejét.

Hálás vagyok Istennek azokért a felemelő pillanatokért, melyeket átéreztem az ünnepség alkalmával, és köszönetet szeretnék mondani mindazoknak, akiknek segítőkészsége lehetővé tette az ünnepség megszervezését. Adja a jó Isten, hogy még sokszor érezzük meg az összefogás felemelő pillanatait, és erőt meríthessünk a vasárnapról vasárnapra elhangzó szószéki tanításokból.

NŐK VILÁGA

Hét év önkéntesség

Pálffy Anna-Mária unitárius lelkésznővel, a Romániai Női Világimanap Bizottság elnökével Asztalos Klára UNOSZ-tikár beszélget.

• **Mikor választottak meg a Női Világimanap Bizottság elnökének?**

Több mint hét évvel ezelőtt, 2007. május 11–12-én, Kolozsváron vettem részt a Romániai Női Világimanapi Bizottság gyűlésén, amelyen az UNOSZ-t képviseltem. A képviselői „stafétát” Sigmond Júliától vettem át. A Bizottság akkori tevékenységét, az akkori ökumenizmus „deficitet” jól érzékelteti Sigmond Júlia korábbi vallomása, aki kezdetben azért kellett „közelharcot vívjon” más felekezetű nőtestvéreivel, hogy az unitáriusokat keresztényekként fogadják és kezeljék a bizottságban. Sigmond Júlia tevékenysége olyan bizalmat és megbecsülést eredményezett, hogy pénztárosnak választották meg, pontos munkájával, hiánytalan elszámolásaival minden bizottsági tag elégedett volt. Számomra megtisztelő volt, hogy az UNOSZ elnökei 2002. május 21-én keltezett levélben arról értesítettek, hogy 2002. június 1-től rám bízák az unitárius képviseletet. Igyekeztem építő módon tevékenykedni e Bizottságban, ugyanakkor vallásunk értékeit is felmutatni.

• **Bizonyára elismerték a tevékenységedet, ha kevesebb, mint öt év után az országos bizottság elnökének választottak. Hogyan történt ez?**

Egy temesvári római katolikus vallású nő, Micle Ildikó jelölt elnöknek. Jelölésemet szorgalmazta Inge-Lise Lollike lutheránus lelkipásztor-feleség, aki Dániából érkezett e gyűlésre, és aki akkor az Európai Világimanapi Bizottság elnöke minőségben tevékenykedett. Szavazásra került sor. A gyűlésen részt vevő római katolikus, lutheránus-evangélikus és református,

valamint görögkeleti román (ortodox) és görög katolikus vallású nők egyhangúlag szavaztak bizalmat, és elnöknek választottak meg. E gyűlést megelőző két évben a Bizottság gyakorlatilag nem fejtett ki tevékenységet, és én azt szorgalmaztam, hogy éllesszük újra a Bizottság munkáját. Javaslatomat, meglátásaimat közöltem a tagokkal.

• **Mi volt az oka a bizottsági munkaszünetnek?**

A munkaszünetnek az volt az oka, hogy az Alapszabály elfogadását illetően korábban nem sikerült egységes álláspontra jutni. Egy kolozsvári román ortodox képviselő, ahol lehetett, hátráltatta az Alapszabály elfogadását. Nekem most is az a véleményem, hogy szükségünk van egy Alapszabályra. Ugyanakkor, meglátásom, hogy a Női Világimanap mozgalmat be kellene jegyeztetni az állami szerveknél.

• **Milyen vallásfelekezetű nők tagjai a bizottságnak?**

Római katolikus, lutheránus-evangélikus, református és unitá-

rius, valamint görögkeleti román (ortodox) és görög katolikus vallású nők. Évek óta szorgalmazom, hogy helyet kell biztosítani a Romániában elismert többi vallásfelekezet képviselőinek is.

• **Milyen tapasztalataid vannak a különböző felekezetű nők imanapi együttműködését illetően?**

Évekkel ezelőtt, Marosszentgyörgyön, a Világimanap ökumenikus megtartása alkalmával a kis lélekszámú adventista gyülekezetből is jött képviselő. Áldásos imaalkalom volt, amikor a helyi görög katolikus nők fogadták rendezvényünket, vagy amikor unitárius templomunkban, a közös program keretében, élő virágot ajándékoztunk és szeretetvendégséget tartottunk, vagy amikor a román ortodox templomban négy lelkész és négy kántor énekelt együtt a különböző nőszövetségek tagjaival. Idén, a Szatmárnémeti Szamos-negyedi Református Egyházközség templomában megtartott Világimanapon, a baptista vallású nők is hozzájárultak a rendezvény eredményességéhez és sikeréhez. Szatmárnémetiben a Női Világimanap mozgalom kohéziós erejét tapasztalhattuk meg, mintegy félezer nő vett részt az imaalkalmon. Örvendtünk egymásnak, „rácsodálkoztunk” az áldás és egyetértés ígértét hordozó női sokszínűségre.

• **Milyen érzés unitárius nőként végezni az elnöki munkát? Hogyan sikerült és sikerül közös munkára hangolni a Bizottság tagjait?**

Számomra kihívást jelentett és jelent, hogy kétszeres kisebbségben levő unitáriusként végeztem és végzem az elnöki munkát. A Bi-

zottság tagjai közti együttműködés sikere a kapcsolattartás, az intenzív kommunikáció. Nem egyszerű a bukaresti román ortodox képviselő kérését összehangolni a temesvári római katolikusával, vagy a Nyárad-menti református képviselő álláspontját „közelíteni” a nagyszebeni lutheránus-evangelikuséhoz. Mégis, megpróbáltam, és fontos lépéseket sikerült közösen megtenni.

• Milyen fontosabb döntések, események történtek elnökséged alatt?

A Bizottság munkája folytonosságát igyekeztem biztosítani. Aradon, Brassóban, Cserefalván, Kolozsváron, Nagyszebenben és Segesváron tartottunk bizottsági üléseket. Arra törekedtem, hogy romániai mozgalmunkat bekapcsoljam az európai Világimanap mozgalomba. Úgy érzem, sikerült e téren is lépni. Meghívásomat elfogadva üléseinkre Dániából, Szlovéniából és az Egyesült Királyságból is jöttek képviselők. Ők már nemzetközi tapasztalattal rendelkeztek, és amikor a Bizottságban nem sikerült „zöld ágra vergődni”, a külföldről érkezett nőképviseelő segített a közös nevezőre jutásban. Valahányszor „helyben topogást”, vagy kerékkötésszerű megnyilvánulást tapasztaltam a Bizottságon belül, a Világimanap európai- és nemzetközi képviselői elé tártam az ügyet. Tőlük olyan erkölcsi támogatást kaptam, amelynek köszönhetően ezt a munkát jókedvvel folytattam. A külföldi képviselőkkel való kapcsolattartásnak is tudható be, hogy európai és nemzetközi Világimanap-felkészítők (workshop) és konferenciákra kaptam meghívást.

• Hol vettél részt ilyen felkészítőkon és konferenciákon?

2005 nyarán az Európai Parlament, az Európa Tanács és az Emberi Jogok Európai Bírósága városában, Strassbourghban vettem részt európai konferencián. 2007

nyarán felkészítőn vettem részt Németországban, egy Nürnberg közelében levő kisvárosban. 2009 nyarán, immár második alkalommal kaptam meghívást európai konferenciára. 2009 szeptemberében az Egyesült Királyságba, Londonba utaztam. Az angol főváros közelében levő High Leigh Konferencia Központban (Hoddesdon, Hertfordshire) lezajlott konferencián a Női Világimanap romániai helyzetéről tartottam angol nyelvű, vetített képes előadást. 2011-ben, a Női Világimanap Nemzetközi Bizottsága részéről kaptam meghívást az Egyesült Államokba. 2012 júniusában, New Yorkban (Manhattan kerület) Romániát képviselhettem. Mindezekről az Unitárius Közlöny hasábjain is beszámoltam.

• Európai és nemzetközi tapasztalattal is rendelkezel már, ami a Női Világimanapot illeti. Korábban említetted, hogy a hazai Bizottságon belül voltak kerékkötésszerű megnyilvánulások. Közelebbről: milyen nehézségek akadályozták az együttműködést?

Nehézség, hogy mindeddig nem sikerült elfogadni az Alapszabályt. Az Alapszabályban foglaltak (mert rendelkezünk egy tervvel) betartása kiegyensúlyozott mederbe terelné a Bizottság működését. Nehézség, hogy a mozgalmat mindeddig nem sikerült bejegyeztetni az állami szerveknél. Nehézség az, amikor egy bizottsági tag nem a megismerés, nem a párbeszéd és nem az ökumenikus szellemiség híve, hanem saját egyháza álláspontját akarja ráerőltetni az országos Bizottságra. Az elmúlt hét évben ezek nehezítették az együttműködést. Nagy felelősség volt és van a vállamon, számomra kihívást jelentett és jelent az elnöki munka folytatása.

• Miért jelent kihívást?

2013. június 1-jétől más egyházak közsgben végzem lelkeszi szolgál-

lataimat, több mint egy éve már, hogy egy földrajzilag nagy kiterjedésű unitárius szórványban szolgálak. A három megyét (Szilágy, Szatmár és Máramaros) felölelő szórványegyházközsg területén szétszórta él unitáriusok és más felekezetű családtagjaik elérése és összefogása érdekében legtöbbször úton vagyok, ezáltal jóval kevesebb időm marad a Bizottság elnöki tennivalóinak elvégzésére. Ennek ellenére igyekszem legjobb erőm és képességeim szerint tovább folytatni ezt az önkéntes munkát.

• Kiktől kaptál segítséget, erkölcsi támogatást elnöki tevékenységed során?

Mindig örvendtem, amikor valamelyik unitárius nőtestvérem érdeklődéssel állt hozzá a Világimanap megszervezéséhez és megtartásához. Hasonló öröm töltött el akkor is, amikor valaki beszámolót küldött a Világimanap megtartásáról. E beszámolók közül több is megjelent az Unitárius Közlönyben. Jó volt hallani református „kö-rökből”, hogy a Világimanap megtartását az unitárius nőszövetségek komolyan veszik.

Szabó Magdolna és Asztalos Klára korábbi UNOSZ-elnökök, Andorkó Rozália, Benedek Enikő, Nagy Rozália, Pálfi Ildikó, Péterfi Erika, Szombatfalvi Anna, Simó Melinda és Tódor Éva unitárius lelkesfelelések, nőszövetségi vezetők részéről nagyon jó volt a kapcsolattartás, a kommunikáció, és ez munkámban ösztönzőleg hatott.

Megemlítem lelkes férjem, Pálffy Tamás Szabolcs nevét, aki a külföldi kapcsolattartásban segített nagyon sokat, ugyanakkor a rendezvényeket megelőző napokban értesítéseket, meghívókat szövegezett és plakátokat hordott szét. A Világimanap megtartásakor fotókat és videókat készített, ennek köszönhetően gazdag audiovizuális anyag áll az országos bizottság rendelkezésére.

Empatikusan és szerepeinket harmonizálva legyünk jó vezetők

2014. június 13–14-én került sor Marosvásárhelyen az UNOSZ és ICUUW közös szervezésében a Vezetőképzés második moduljára a Bod Péter Diakóniai Tanulmányi központban.

Az első modul alkalmával végzett felmérések alapján nagy volt a résztvevők részéről az igény, hogy személyiségfejlesztéssel ötvözzük a felvezetett menedzsment témákat. A képzést, Nagy Gizella szervező rövid bevezető beszéde után, drd. Ferenczi Enikő mentálhigiénés szakember nyitotta meg, a *Személyiség és szerepharmónizáció a vezetésben* című előadásával. Röviden bemutatta, hogy mit is jelentenek a szerepek a mindennapokban, ugyanakkor arra is felvázolta a lehetőségeket, hogyan találjuk meg a középutat különböző szerepeink összeegyeztetésére. Majd, interaktív módon megfogalmazódtak azon analógiák, amelyek legjobban példázzák a jó vezetőt. A szakember szerint a legbiztosabb út a szerepeink betöltése irányában a hivatásunk megtalálása. Abban a pillanatban, amikor tiszta képet kapunk arról, hogy mi a hivatásunk a földi életben, már a fele utat megtettük a jó vezetővé válás irányában. Egy relaxációs gyakorlattal zárult az előadás, amikor az érzéseinkre és álmainkra kellett koncentrálnunk. Ezután kiscsoportokban dolgoztuk fel a témát. Természetes volt az a hangulat, ami kialakult – mindenki egyértelműen meg tudta fogalmazni azokat az érzéseket, amelyek – egyik résztvevő szavaival élve – „kikíváncsoztak belőle”. Sőt, az is kiderült a beszélgetés során, hogy azok, akik az első modulon részt vettek, alkalmazzák a mindennapokban az előadók jó tanácsait.

A mozgás és lelki táplálék sem hiányzott, hiszen az estét táncmeditációval és áhítattal zártuk, amit Pethő Ildikó táncoktató, illetve Nagy Adél lelkész vezettek.

Reggel friss erővel indítottunk és teljes gőzzel beleváltunk a menedzsment témába: *A vezetők típusai, szerepei és feladatai az áramlatban*. Dr. Szabó Árpád menedzsment tanár a Csikszentmihályi Mihály által megfogalmazott és kutatott „áramlat/optimális élmény” jelenséget ismertette. Az áramlat azt jelenti, hogy képesek vagyunk egy bizonyos ideig úgy élmélyülni egy tevékenységbe, hogy teljesen elvonatkoztatunk időérzékünkötől, fizikai szükségleteinktől, és „szárnyalunk”. Ez a jelenség akkor következik be akár mindennapi tevékenységeink, akár hobbink során, ha a kihívás megfelel képességeinknek. Ha nem rendelkezünk a feladat által megkövetelt képességekkel, akkor kudarc lesz a vége, vagy ha nem elég kihívó a feladat, akkor unatkozni fogunk. Miután hallottunk a leadership elméletekről – a klasszikustól egészen a modernig –, azt a következtetés vontuk le, hogy egy állandó környezetben menedzserekre van szükség, míg egy változó környezetben líderekre. Az előadó vé-

gezetül azt kívánta, hogy legyünk: „A munkájukat profi szinten végző amatőr dilettánsok.”

A kiscsoportban kiderült, hogy mindennap élünk át „áramlat” élményt, de eddig nem határoztuk meg őket magunkban. Mindannyiunknak szakmai, illetve személyes szinten volt már része többször ilyenben, akár egy nehéz feladat megoldása állt előttünk, akár meghitt estéket töltöttünk a családdunkkal, vagy netán megtanultunk egy hangszeren játszani, és nem tudtuk abbahagyni.

Rövid szünet után Simó Melinda iskolapszichológus azzal indította *Empátia a vezetésben* című előadását, hogy „Az életünkből kell pszichológiát csinálni, nem a tankönyvekből.” (Mérei Ferenc) Miután hallhattunk a Howard Gardner hatféle intelligencia típusáról, a szakember kifejtette, hogy a legfontosabb az érzelmi intelligencia, ami az érzelmek feldolgozásával

kapcsolatos képességek összessége. Ennek interperszonális síkján kulcsszerepet tölt be az empátia. A sokat említett, napjainkban divatos kifejezés jelentése beleélő megismerés, valamint érzelmi együttrezgés egy másik személlyel. Viszont a magunkkal hozott sémáink miatt nem vagyunk sokszor képesek ezen érzés „gyakorlására”. A vezetésben az empátiát arra lehet használni, hogy megismerjük a másik ember egyediségét, illetve segítsünk neki kifejezni érzelmi állapotait, amikor erre képtelen. A legnagyobb előnye, hogy serkentő hatással van a kommunikációra, viszont nagyon kifárasztja a személyiséget.

Az igazi vezető képes ihletni a csapatot, és magával ragadni a csapattagokat az „áramlatba”, annak érdekében, hogy a közös célokat megvalósítsák. A kiscsoportban meghatároztuk, hogy melyek azok a sémák, amik befolyásolnak, és milyen hatással van ráink, illetve a környezetünkre, ha a sémákat átlépjük, illetve mindenki tudott példát, legtöbbször a szakmájukból, olyan vezetőre, akivel képesek voltak együtt „szárnyalni”.

Szombaton összefoglaltuk a kiscsoportokban megtárgyaltakat és kiosztottuk az okleveleket.

A pontot a képzés végére a Daltutajok zenés istentisztelete tette.

A kiértékelő lapokat áttekintve és a szóbeli visszajelzésekből ítélve a képzés egyedi élményt nyújtott a résztvevőknek. Lehetőséget adott új információk elsajátítására, személyes hálózatépítésre, elmélyülésre, töltetkezésre, és voltak „rádöbbsentő” pillanatok is, amikor egy kijelentésben valaki magára ismert – „ez pont rólam szól” vagy „ezt mátol másként fogom tenni”.

A képzéssorozat folytatására ősszel kerül sor, amikor a pénzügyek témakört fogjuk elmélyíteni.

GYŐRI KINGA

„A humor Isten ajándéka” (Báró József)

Miért kakas?

A székelj észjárását, ha valaki igazán meg akarja ismerni, annak Tamási Áron és Nyíró József írásait kell elolvasni. Természetesen van egy másik lehetőség is: néhány napot a székelj között tölteni.

Egy „csavaros észjárású” székelj megkérdezi a papjától:

– A tiszteletes úr tudja, hogy miért van a templomtorony tetején kereszt?

– Hogyne tudnám – szól a lelkész – hogy figyelmeztesse a híveket Krisztus keresztféjére.

– Hát azt tudja-e, hogy miért van csillag?

– Azért – válaszolja a lelkész –, hogy a betlehemi csillag jusson a hívek eszébe.

– S azt tudja-e, hogy miért van gömb?

– Azért – válaszol komoly odaadással a lelkész –, hogy figyelmeztesse az embereke arra, hogy a kerek Föld, amelyen élünk, Isten alkotása.

– Látom, hogy a tiszteletes úr mindent tud, de gyanítom, hogy egyet azért mégsem tud: azt, hogy miért tesznek egyik-másik templomtorony tetejére kakast?

– A válasz erre nagyon egyszerű – mondja a lelkész. Azért tesznek kakast, hogy emlékeztesse a híveket Péter árulására, aki az első kakasszóig, Nagycsütörtök éjszakáján, háromszor tagadta meg a Mestert.

– Na látja tiszteletes, az igazság szerintem más. Én úgy hallottam a nagyapámtól, hogy azért tettek kakast és nem tyúkot, hogy a tiszteletes asszony ne kelljen minden reggel felmenjen a toronyba, megnézni, hogy tojós-e.

LŐRINCZI KÁROLY

IFJÚSÁGI OLDAL

Te milyen zenét hallgatsz?

Gyakran hangzik el a címben szereplő kérdés, amikor új embereket ismerünk meg. Mutassak egy videóklipet? – szoktuk kérdezni, ha egy kincset találunk a világhálón, és az élményt, amit nyújt, meg szeretnénk osztani másokkal is.

Mi a „jó” zene? Mi a mai trend? Merre haladunk?

A zene az önkifejezés egyik eszköze, mindannyian játszunk vagy hallgatjuk. Az ember állandóan változik, ezért az ízlésünk, zenei igényünk is változik. Egy fergeteges buli, egy fesztivál vagy esti lazítás mellett más-más zenestílusra hangolódunk rá. Korosztálytól függetlenül is más-más zenét hallgatunk.

Kisgyerekként arra figyeltem fel a zenéből, ami igazán kellemes volt a fülemnek. A kereskedelmi rádiókból kiáramló vagy a szomszéd reggeltől estig utcában visszhangzó kedvenc dalai közül válogattam. Aztán kamaszodunk, és úgy érezzük, a világ nem ért meg. Ekkor a zenében az intenzitás dominál, és előtérbe kerül a punk és a rock. Majd jön az első szerelem

és a fülnek kellemes lesz a popzene. Ez a zenei stílus követi legjobban a pillanatnyi divatot.

Mikor a világban keressük a helyünket, és meg szeretnénk határozni magunkat, akkor a populáris zene mellett elkezdünk lágy, lassú stílusokat és elektronikus zenét is hallgatni. (Az itt leírt út nem szabályszerű, mint ahogy az emberek sem egyformák. Mindenki más forrásokból táplálkozik.)

A sok információ hatására mintha egyre kisebb hányadban számítana a zene minősége. A videóklip elterjedése óta a zenehallgatók figyelmét vizuálisan is igyekeznek lekötöni. A közösségi média világában már arra is lehetőség nyílik, hogy a kedvencek minden lépését nyomon kövessük, ezért minden, amit hozzájuk kapcsolhatunk és számunkra szimpatikus, befolyásolhat a zene választásában.

Melyik a jó zene? Ebben a sokszínűségben az egyetlen, amit tehetünk, hogy soha se zárkózzunk el semmitől, de tegyünk különbséget tetszetős és értékes között.

KARÁCSONYI JÓZSEF LEHEL

Foci-világfesztivál és nyomorgató szegénység

MATKA (DOKI) IMRE

• „Cirkuszt és kenyeret” – mondták az ókori rómaiak; szerintük ezzel lehetett elejét venni az elégedetlen néplázadásainak. Nemrég megkezdődött a világtörténelem 19. alkalommal megszervezett labdarúgó világbajnoksága. A rangos rendezvény szervezése megosztja a lakosságot. Miközben a házigazda szerep elnyerése hatalmas megtiszteltetés, már a sportesemény megkezdése előtt, a televíziók képernyőin át számtalanszor tanúi lehettünk a tüntetéseknek és néha igen heves összecsapásoknak a rendezvényt ellenzők és a hatóságok között. Az is elárulja a helyzet súlyosságát, hogy az idén háromszor több rendőrt mozgósítottak a sportesemény alkalmából, mint 2010-ben Dél-Afrikában.

Brazília egy folyamatosan fejlődő ország, és igen kedvező gazdasági körülményekkel rendelkezik, ám az amerikai kontinens legnépesebb állama nagy szegénységgel küszködik. A lakosság jelentős része aggasztó szegénységben él. Ennek következtében a prostitúció, a drogsempészet és -fogyasztás virágzik az országban; a jelenség a folyamatos halogatás miatt egyre aggasztóbbá válik, a brazil kormány jelenleg nem képes ezekkel megküzdeni. A brazil középosztály, amely a tüntetésekből bőven kivette a részét, az

egészségügyi, illetve az oktatási rendszer hanyatló állapotáért elégedetlenkedik. A világbajnokság megkezdése előtt a média nyilvánosságra hozta azokat a hatalmas pénzösszegeket, amelyeket a kormány a sporteseményre, azon belül főként a stadionok építésére költött. Erre válaszként heves tüntetések törtek ki országszerte, veszélyeztetve a labdarúgó világbajnokság megkezdését is. A tüntetők fő elégedetlensége az, hogy a megközelítőleg 11 milliárd dollárt, amelyet a sportesemény előkészítésére költöttek, inkább az oktatásba, illetve egészségügy fejlesztésére kellett volna felhasználni.

Habár hatalmas pénzösszegeket fektettek be, minden eddigi rekordot megdöntve, a szervezés mégis hagyott némi kívánnivalót maga után, ugyanis a stadionokat nem voltak képesek befejezni a világbajnokság kezdetéig. A világhálón olyan viccek keringtek, hogy miközben Neymar és társai (Brazília nemzeti válogatottja) már megadták a kezdőrúgást, a munkások még dolgoztak a stadion tetején. Valószínűleg ez nem fedi az igazságot, de jól jelzi a körülményeket. Az is előfordult már, hogy az audiorendszer adta be a kulcsot, így a Franciaország–Honduras mérkőzés előtt nem tudták lejátszani a himnuszokat.

Mindezek ellenére nagy vonzerővel bír a közel egy hónapig tartó esemény. A brazil hangulat „megfertőzte” az egész világot. Ha tehetné, minden szurkoló szívesen elutazna, hogy torkaszakadtából énekelje nemzete himnuszát, a kezdőrúgás után pedig szívből buzdítsa kedvenceit. Sokunknak azonban csak a tévéképernyő jut. De az a legfontosabb, hogy a világ minden sarkán élvezhessék a nézők a rangos sporteseményt.

Talán a legnagyobb fájdalmunk az, hogy a magyar nemzeti válogatott erre a nemzetközi tornára sem jutott ki. Így mindenki valamilyen más nemzeti tizenegynek szurkol fél szájjal vagy tiszta szívből.

Győzzön a legjobb!

Érdekességek a futball-világbajnokságok világából

- ☯ A magyar válogatott tartja 30 év után is a világbajnokság történetében a legnagyobb siker rekordját, 1984-ben a spanyolországi tornán Magyarország 10–1 arányban győzte le Salvador nemzeti tizenegyet.
- ☯ Brazília az egyetlen ország, amely részt vett eddig mind a 19 világbajnokságon, és ebből ötöt meg is nyert.
- ☯ Az olasz Giuseppe „Peppino” Meazza 1938-ban büntetőt harcolt ki a brazilok ellen, de a rúgást megelőző pillanatban lecsúszott a nadrágja, ettől függetlenül értékesíteni tudta a 11-est.
- ☯ 1950-ben India először jutott ki a nemzetközi tornára, azonban visszaléptek a részvételtől, mivel a FIFA nem engedélyezte, hogy a játékosok mezítláb lépjenek pályára.
- ☯ Cristiano Ronaldo sztárjátékos testi épségét minden percben három testőr védelmezi.
- ☯ A német csapat nem kibérelt, hanem építtetett egy hotelt a mostani csúcseseményre.

IFI-hírek

• Május 9-én, 16-án és 23-án a Marosvásárhelyi Dávid Ferenc Ifjúsági Egylet rendezte meg az **EgyFeszt** nevet viselő vetélkedőt, melyen öt fős csoportok mérték össze tudásukat. Az első próba alkalmával, *Kincs-keresés a városban*, a csapatoknak képek segítségével kellett megtalálniuk bizonyos helyeket. A *Ki mit tud?* vetélkedőn tudásukat mérték össze a versenyzők. A harmadik alkalommal sporttudásukat mutatták be. A sportvetélkedő befejeztével részt vettek a Bolyai téri egyházközségben zajló *Függetlenül a függőségektől* című előadáson. Az előadás után került sor az eredményhirdetésre. A győztes csapat nyerevénye az ODFIE által szervezett Színjátszó találkozón való ingyenes részvétel.

- A tordai egyletek közösen utaztak el Kolozsvárra a *Daltutajok* lemezbemutatójára június 17-én, hogy együtt ismerkedhessenek meg az egyház új kiadványával, és részt vegyenek ezen a különleges zenés istentiszteleten.
- A szabédi egylet fiatal tagjai két csapattal vettek részt június 8–9. között a jobbágyfalvi Tündér Ilona-völgyében megszervezett kátévetélkedőn, ahonnan az I. és II. díjat is hazavihették. Az elmúlt hónapban egy *Sportnapot* is szerveztek, amely hatalmas sikernek örvendett.
- A kolozsvári egyletek bekapcsolódtak az egyházközségük társszervezésében megrendezett *Nyitott Kapuk a Kolozsvári Unitáriusoknál* (június 11–16.) elnevezésű rendezvénysorozat megszervezésében és ki-vitelezésében.
- A székelykeresztúri egyletek a frissen konfirmáltaknak szerveztek beavatót, így a csapatuk néhány új taggal bővült.
- Júniusban a szentháromsági egylet és a Szivárvány Idősklub vendégül látta a teremeújfalusi gyerekotthon lakóit. A napot istentisztelettel kezdték, majd az egyletek irányításával meglátogatták a helyi struccfarmot, ezt gulyászás követte az unitárius egyház-

község udvarán. A nap estig tartó játékkal fejeződött be az iskolaudvarán.

• Már régóta tervezték a kadácsi fiatalok, hogy tagjaik számára egyletes pólókat készítenek. Közös döntés alapján jelképük a fedeles híd lett, amely kiemelkedő jellegzetessége falujuknak. A logót Vetési Annamária kadácsi egyletes készítette el a híddal és a KADUET (Kadácsi Unitárius Egylet). Mivel sokba került volna a nyomtatása, a fiatalok úgy döntöttek, saját kezűleg festik meg pólóikat. A eredmény pedig egy igazán különleges csapatpóló, melyben mindenki munkája egyformán benne van, s így még büszkébben viseli majd a tulajdonosa.

- Június elején a dicsőszentmártoni fiatalok közös filmnézős estet tartottak, amikor a 2008-ban Bryan Singer rendezésében megjelent *Valkűr* címet viselő amerikai–német háborús filmdrámát nézték meg.
- Június 20–22-e között került sor az *Év Egylete* díjat elnyerő csapat jutalomkirándulására. A tavalyi vetélkedőt megnyerő székelykeresztúri csapat Szinden töltötte a hétvégét, kirándult a Tordai-hasadékban, valamint a sóbányába.

- Július 19–20. között a Küküllő körü fiataloknak szerveznek körü találkozót az egyházköri képviselők. Kérdezzétek Kendi Robit vagy Mátyás Áront a részletekről, és vegyetek részt rajta, mert izgalmas programokkal várnak.

	Asztácium vegyjele	Jég levo- nulása a folyón	A máj termeli	Asztalos- szerszám	Erre a helyre	Gramm	IV. rész Vércsoport	S	Pusztító	Bihar megyei falu	Állóvíz	Electric Light Orchestra	Van ilyen veréb is, hegedű is	
I. rész				GY										É
Ragad						Haj össze- kuszálás								
	Nevezetes						Magyar Tudományos Akadémia				Arra a helyre			
	III. rész						Kipling farkasa				Angol sörfajta			
Üres tál!			Urán vegyjele		Három- széki falu							Hűros fegyver		
			Hangosan hív		A szobába							Átmérő		
Mocsári növény				Kételtű állat					Hálával emleget				Észak, röviden	
II. rész				Állóvíz					Kép közepe!				Írószer	
T												Üres kéz!		
												Ünnepi sütemény		
Newton		Null-null			11 németül				Német autójel		Görög betű			
		Ritka női név			Bizonyos ideje				Ám		Figyelmiz- tetően meglők			
A fej része				Átnyújt						Kicsi, de erős				
				Intő közepe!						Hajófar				
Autót lestoppoló						Leszakad egy ág								
						Pirosodik az alma								
							Esztendő			Színész				
							Ennivaló			Biztatás				
						Éppen csak súrol					Amely személy			
											Becézett Csaba			
						Unió				Szén vegyjele		Cicero pénze volt.		
										Középen kiad!		Számszerű tény		
						Szántó- eszköz			Bizony, rég. A Nevető ember hősnője				Zorro jele	
													Lenti helyre	
						Liter	Átnyújtásra kényszerít							
							Rag, -re párja							
						Ebbe az írányba				Maugli barátja				
										Sugár				
Nyomáti unitárius templom. A megfejtésben a középkori eredetű templomban található felirat olvasható.						Anya- nyelvünk való átültetés		GY						

UNITÁRIUS KÖZLÖNY

Kiadja a Magyar Unitárius Egyház, Kolozsvár
Alapítási év: 1888. Új sorozat (1990-től)

Szerkesztőség: Demeter Sándor Lóránd főszerkesztő, Bálint Róbert Zoltán szerkesztő, Márkó László médiareferens

Munkatársak: Asztalos Klára (Nők Világa), Czire Alpár (fotó), Gergely Noémi (ifjúsági oldal), Szombatfalvi József (honlap).
Tördelés: Virág Péter. Olvasószerkesztő: Kürti Miklós

Készült a kolozsvári Gloria Nyomdában.

A szerkesztőség postacíme: 400105 Cluj, B-dul 21 Decembrie
1989 nr. 9. tel./fax: (0)264-593236/(0)264-595927

kozlon@unitarius.org

A lapszám megjeleníthető: kozlon.unitarius.org

Lapterjesztés és adminisztráció: **Szabó Zoltán**. A lapok ki-
szállításával kapcsolatos felvilágosítás: **Verbum Egyesület**,
Simon Ferenc, tel.: 0264-596478

A kéziratok szerkesztőségbe érkezésének határideje: a tárgy-
hó előtti hónap 20-a. Kéziratokat nem őrzünk meg, és nem
küldünk vissza. Közlésre szánt fényképeket kérésre vissza-
küldünk. A lapban közölt írások nem tükrözik feltétlenül a
szerkesztőség nézeteit.

ISSN 1220-8418

Az elmúlt év egyházkormányzati munkáját vette számba a Főtanács

2014. június 27–28-án ülésezett a Magyar Unitárius Egyház Főtanácsa – Márkó László és Márkó Abigél felvételei

Bodor Lídia Emese lelkész, vallás tanár (Kolozsvár), **Dénes Éva** magyartanár (Kolozsvár), **Farkas Dénes** nyugalmazott lelkész (Kolozs), **Győrffy Orsolya** óvónő (Kolozsvár), **Győri Kinga** (Marosvásárhely), **Imre Elvira** énekes (Torockószentgyörgy), **Jobbágy Júlia** gyakorló teológiai hallgató (Kövend–Kolozsvár), **Karácsonyi József Lehel** egyetemi hallgató (Marosvásárhely), **Kardos József** lelkész (Petrozsény), **Lakatos Sándor** lelkész, vallás tanár (Székelykeresztúr), **Lőrinczi Károly** ny. lelkész (Aranyosrákos), **Matka (Doki) Imre** egyetemi hallgató (Segesvár–Kolozsvár), **Mezei Csaba** lelkész (Kolozsvár), **Pál János** lelkész, történész (Homoródszentmárton), **Simándi Teréz** énekes (Torockó), **Székely Kinga Réka** lelkész, hitéletfejlesztési előadótanácsos (Homoródszentpéter), **Varró-Bodoczi Ilona** (Szentgerice)